

Kisemlős monitorozás a Hortobágyon

Debrecen
2016

Kisemlős monitorozás a Hortobágyon

Dudás Miklós - Endes Mihály

Bevezetés:

Az egyes Hortobágyon előforduló kisemlős fajok elterjedésének és mennyiségi viszonyainak a kutatása közvetlen módon élvefogó csapdázással és indirekt módszerrel a bagolyköpet vizsgálatok alapján történtek.

A kisemlősök faunisztikai kutatásához a legszélesebb táplálékspektruma a **gyöngybagolynak** (*Tyto alba*) van. Érdemes figyelembe venni az **erdei fülesbagoly** (*Asio otus*) köpetanyagát is, bár a cickányfajokat igen kis százalékban fogyasztja. A **macskabagoly** (*Strix aluco*) táplálék listája is rendkívül változatos, miután zártabb erdőkben, eredi tisztásokon, erdőszéleken vadászik, így a köpeteiben olyan fajok is gyakrabban előfordulnak, amelyek egyébként más bagolyfajok esetén alig, vagy elvéve kerülhetnek elő. A **réti fülesbagoly** (*Asio flammeus*) inváziószerű megjelenése és hortobágyi fészkelése a **mezei pocok** (*Microtus arvalis*) gradációhoz köthető, így ez a kisemlősfaj jelenti a táplálékának a zömét. A **kuvik** (*Athene noctua*) zsákmánya a nyári hónapokban szinte kizárólag rovarokból áll, de zsákmányol apró emlősöket is és alkalmanként főleg télen verebeket is fogyaszt. Hasonló táplálkozási stratégiát folytat a Hortobágyon alakalmilag előforduló és költő **füleskuvik** (*Otus scops*) is. Általánosságban azonban jellemző az egyes bagolyfajokra, hogy a zsákmányválasztásuk opportunista, vagyis maximálisan alkalmazkodik a kínálathoz. A tápláléklistájukon mindig a legkisebb energiabefektetéssel elejthető, ugyanakkor a legnagyobb gyakorisággal előforduló prédaállat taxon szerepel. Az egyes élőhelyeken nagy gyakorisággal, nagy denzitással előforduló zsákmányállatokra történő átváltás, tulajdonképpen szelektív vadászata a gradáló fajoknak (Horváth és Jeney 1998).

Azt is figyelembe kell venni, hogy az egyes hazai bagolyfajok az evolúciójuk során kialakult sajátos vadászati stratégiájuknak, ökológiájuknak köszönhetően még egyazon előfordulási területen is más-más rész-biotópot választanak a zsákmányolásuk során. Ilyen esetekben a különböző bagolyfajok köpetanalízisének összehasonlító vizsgálata is érdekes kisemlős faunisztikai tápláléklistát adhat.

A zsákmányfelderítés szempontjából a hazai bagolyfajokat sematikusán három csoportba sorolhatjuk: 1, Szinte kizárólagosan a keresőrepülés jellemző az erdei- és a réti fülesbagolyra. 2, A kereső repülés és a leshelyről történő vadászat közel azonos arányban fordul elő a macskabagolynál és a gyöngybagolynál, valamint az uhunál (*Bubo bubo*) és az uráli bagolynál (*Strix uralensis*). 3, Nagyrészt lesből zsákmányol a kuvik és a füleskuvik (Schmidt 1977)

Általában különböző arányokban, de dominál a pocokfélék jelenléte, s bizonyos irányú specializáltság is kimutatható az egyéb kisemlős, kétélű, madár, rovar stb. fajok mennyiségi viszonyaiban is. Az ilyen jellegű kisemlőskutatásnak rendkívül kiemelkedő szerepe lehet a biológiai indikációban is, mivel számos védett, vagy fokozottan védett kisemlősfaj kerülhet még elő, melyek szigetszerű előfordulásuk miatt a tudomány számára ez idáig rejtve maradtak.

1. Mintavételi lokalitások, mintavételi helyek:

A hortobágyi köpetgyűjtések elsősorban a gyöngybagoly fészkelőhelyek, valamint a nappalozó (köpetelő) helyek lokalizációjára támaszkodott. Néhány esetben sikerült macskabagoly köpetanyagot is begyűjteni. A tavasszal és ősszel gyűjtött köpetanyag mintáinak szezonális jellegű összehasonlítása során is sajátos összefüggések mutakozhatnak. A két időszak között diverzitáskülönbségek adódhatnak, a táplálékban legnagyobb relatív gyakorisággal megjelenő faj (Pl. mezei pocok) egyedeinek a mennyisége miatt, de ez a tendencia viszont lényegesen csökkenti az egyéb kimutatható kisemlősközösségek diverzitását.

Az indirekt monitorozás hosszú távú célja, hogy a köpetelemzések alapadataiból számítható diverzitás, biomassa stb. indexek segítségével nyomon lehessen követni a kutatott terület kisemlős populációinak abundancia változásait, elterjedési viszonyait, illetve ezeknek a faktoroknak a trendjét is.

Így a gyűjtési helyek kijelölésénél figyelembe kellett venni a baglyok állandó vagy időszakos jelenlétét, de ezen túlmenően a térség optimális lefedettségét is, ami elegendő lehet a minták (köpetek) által egy tájszintű reprezentáláshoz. Általában a gyöngybagoly potenciális költőhelyei (templomtornyok, hodályok, gazdasági épületek, pásztorszállások padlásai stb.) alapján lettek kijelölve az egyes lokalitások.

Sajnos nem minden esetben aktív költőhelyekről kerültek begyűjtésre friss köpetanyagok, hanem számos esetben már több éve elhagyott nappalozó helyekről is. A gyűjtések száma is rendkívüli nagy szórást mutatott, ugyanis voltak helyek ahonnan egy alkalommal, míg máshonnan esetleg több éven keresztül is származtak gyöngybagoly köpetek. Fontos szempont, hogy egy adott helyről az összes köpet begyűjtésre kerüljön, mert feltételezhető, hogy a nagyobb köpetszámú minták esetén valamennyi szezon (tavasz, nyár, stb.) zsákmányolt fajait tartalmazza. A tapasztalatok azt is mutatják, hogy az év folyamán sok köpet esik szét, főleg a mesterséges költőládából való gyűjtés során. A gyakorlat szerint a kétszeri mintavétel nem csak faunisztikai szempontból fontos, hanem további információkat szolgáltat a táplálkozás-ökológiai, a ragadozó-zsákmány viszony elemzéséhez is.

A mintavételi helyeket tehát úgy célszerű megválasztani, hogy az minél reprezentatívabb legyen.

2. A határozás metodikája:

A határozás (Scmidt 1967), (Ács 1985) és (Újhelyi 1994) munkáinak felhasználásával a koponyabélyegeket és a fogazat alapján történik.

A hazánkban előforduló két vízicickány faj a **közönséges vízicickány** (*Neomys fodiens*) és a **Miller-vízicickány** (*Neomys anomalus*) elkülönítése az alsó állkapocs (mandibula) koronanyúlvány magasságának mérésével, valamint a koponya (maxilla) morfológiai módszerekkel lehetséges.

Az Apodemus nemzetségen belül a **közönséges erdei egér** (*Apodemus sylvaticus*), a **sárganyakú erdei egér** (*Apodemus flavicollis*), és az **kislábú erdei egér** (*Apodemus microps*) elkülönítése a csontanyagból nem egyszerű feladat. Ezért a bizonytalan határozás esetén, amikor a fajok elkülönítése nehézségbe ütközik csak az Apodemus spp. néven vannak feltüntetve.

A Mus genus hazánkban előforduló két faja a **házi egér** (*Mus musculus*) és a **güzüegér** (*Mus spicilegus*) elkülönítése is megfelelő rutin megszerzése után lehetséges csak. A hazai köpetvizsgálatokban még nem terjedt el a két faj elkülönítése. Biztosan a koponya felső és alsó zygomatikus ív aránya alapján lehetséges (Demeter 1995). Szórványosan megjelennek a köpetanyagokban denevérfajok (Chiroptera) is, amelyek határozása nem egyszerű feladat, igen komoly gyakorlati tapasztalatokat igényel az elsajátítása.

3. Adatfeldolgozás:

Átlagban, de nem minden lokalitásban sikerült négy év gyűjtési anyagát összesíteni a táblázatokban. Az első időszakokban az éves köpetgyűjtés két metódus szerint tavasszal és ősszel lettek végrehajtva. A későbbiekben csak az őszi ciklusban történtek gyűjtések a viszonylag kevés számban összegyűlt tavaszi köpetanyag miatt.

I. Mintavételi hely: Zám-puszta (Kenderátó-hodály)

1. táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2000.X.19.	Sorex minutus	8
2000.X.19.	Sorex araneus	15
2000.X.19.	Crocidura leucodon	7
2000.X.19.	Microtus arvalis	45
2000.X.19.	Apodemus agrarius	3
2000.X.19.	Apodemus microps	5
2000.X.19.	Mycromis minutus	3
2000.X.19.	Mus spicilegus	3

2. táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2001.XI.11.	Sorex minutus	9
2001.XI.11.	Sorex araneus	23
2001.XI.11.	Crocidura leucodon	3
2001.XI.11.	Crocidura suaveolens	1
2001.XI.11.	Microtus arvalis	9
2001.XI.11.	Apodemus agrarius	3
2001.XI.11.	Apodemus microps	1
2001.XI.11.	Mycromis minutus	4

3. táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2009.IX.30.	Sorex minutus	13
2009.IX.30.	Sorex araneus	38
2009.IX.30.	Crocidura leucodon	2
2009.IX.30.	Neomys anomalus	1
2009.IX.30.	Microtus arvalis	82
2009.IX.30.	Apodemus microps	2
2009.IX.30.	Mycromis minutus	1
2009.IX.30.	Mus spicilegus	2

4.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2010.IX.30.	Sorex minutus	8
2010.IX.30.	Sorex araneus	10
2010.IX.30.	Microtus arvalis	26
2010.IX.30.	Apodemus agrarius	1
2010.IX.30.	Mycromis minutus	3
2010.IX.30.	Mus musculus	1

5.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	Sorex minutus	38
	Sorex araneus	86
	Crocidura leucodon	12
	Crocidura suaveolens	1
	Neomys anomalus	1
	Microtus arvalis	162
	Apodemus agrarius	7
	Apodemus microps	8
	Mycromis minutus	11
	Mus spicilegus	5
	Mus musculus	1

II. Mintavételi hely: Darassa-puszta (szarvasmarha telep)

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2000.X.18.	Sorex minutus	3
2000.X.18.	Sorex araneus	19
2000.X.18.	Crocidura leucodon	50
2000.X.18.	Crocidura suaveolens	5
2000.X.18.	Neomys anomalus	3
2000.X.18.	Microtus arvalis	36
2000.X.18.	Apodemus agrarius	2
2000.X.18.	Apodemus sylvaticus	2
2000.X.18.	Apodemus flavicolis	6
2000.X.18.	Mycromis minutus	1

2.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2001.X.2.	Sorex araneus	1
2001.X.2.	Crocidura leucodon	2
2001.X.2.	Microtus arvalis	78
2001.X.2.	Rattus norvegicus	1

3.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2003.X. 3.	Sorex araneus	2
2003.X.3.	Crocidura leucodon	2
2003.X.3.	Microtus arvalis	33
2003.X.3.	Apodemus microps	1

4.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	Sorex minutus	3
	Sorex araneus	22
	Crocidura leucodon	54
	Crocidura suaveolens	5
	Neomys anomalus	3
	Microtus arvalis	137
	Apodemus agrarius	2
	Apodemus sylvaticus	2
	Apodemus flavicolis	6
	Apodemus microps	1
	Mycromis minutus	1
	Rattus norvegicus	1

III. Angyalháza (Novobaczky-tanya)

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2000.XI.29.	Sorex minutus	1
2000.XI.29.	Sorex araneus	6
2000.XI.29.	Crocidura leucodon	1
2000.XI.29.	Crocidura suaveolens	5
2000.XI.29.	Neomys anomalus	1
2000.XI.29.	Microtus arvalis	19
2000.XI.29.	Arvicola terrestris	1
2000.XI.29.	Apodemus agrarius	7
2000.XI.29.	Apodemus microps	3
2000.XI.29.	Mycromis minutus	3

IV. Hármas (Juh-hodály)

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2000.X.19.	Sorex minutus	38
2000.X.19.	Sorex araneus	67
2000.X.19.	Crocidura leucodon	15
2000.X.19.	Crocidura suaveolens	4
2000.X.19.	Neomys anomalus	16
2000.X.19.	Microtus arvalis	64
2000.X.19.	Apodemus agrarius	9
2000.X.19.	Apodemus sylvaticus	1
2000.X.19.	Apodemus microps	14
2000.X.19.	Mycromis minutus	6
2000.X.19.	Mus musculus	1
2000.X.19.	Mus spicilegus	4

2.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2001.VII. X.	Sorex minutus	13
2001.VII. X.	Sorex araneus	45
2001.VII. X.	Crocidura leucodon	3
2001.VII. X.	Crocidura suaveolens	3
2001.VII. X.	Neomys anomalus	4
2001.VII. X.	Microtus arvalis	81
2001.VII. X.	Apodemus agrarius	7
2001.VII. X.	Apodemus microps	7
2001.VII. X.	Mycromis minutus	3
2001.VII. X.	Mus musculus	2
2001.VII. X.	Mus spicilegus	5
2001.VII. X.	Rattus norvegicus	2

3.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2002.VII.X.	Sorex minutus	3
2002.VII.X.	Sorex araneus	7
2002.VII.X.	Crocidura leucodon	3
2002.VII.X.	Crocidura suaveolens	1
2002.VII.X.	Microtus arvalis	54
2002.VII.X.	Apodemus agrarius	1
2002.VII.X.	Apodemus microps	1

4.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2003.VII.X.	Sorex minutus	7
2003.VII.X.	Sorex araneus	20
2003.VII.X.	Crocidura leucodon	5
2003.VII.X.	Crocidura suaveolens	6
2003.VII.X.	Microtus arvalis	82
2003.VII.X.	Apodemus agrarius	1
2003.VII.X.	Apodemus sylvaticus	1
2003.VII.X.	Apodemus flavicolis	1
2003.VII.X.	Apodemus microps	3
2003.VII.X.	Mycromis minutus	2
2003.VII.X.	Mus spicilegus	1

5.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	Sorex minutus	61
	Sorex araneus	139
	Crocidura leucodon	26
	Crocidura suaveolens	14
	Neomys anomalus	20
	Microtus arvalis	138
	Apodemus agrarius	18
	Apodemus sylvaticus	2
	Apodemus falvicolis	1
	Apodemus microps	25
	Mycromis minutus	11
	Mus musculus	3
	Mus spicilegus	10
	Rattus norvegicus	2

V. Kócsújfalu (Műhelytelep)

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2000.X.13.	Sorex minutus	2
2000.X.13.	Crocidura suaveolens	1
2000.X.13.	Microtus arvalis	18
2000.X.13.	Apodemus agrarius	2
2000.X.13.	Apodemus microps	1
2000.X.13.	Mus musculus	2
2000.X.13.	Mus spicilegus	1

2.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2001.X.	Sorex minutus	4
2001.X.	Sorex araneus	13
2001.X.	Crocidura leucodon	5
2001.X.	Crocidura suaveolens	1
2001.X.	Neomys anomalus	2
2001.X.	Microtus arvalis	42
2001.X.	Apodemus microps	2
2001.X.	Mycromis minutus	2
2001.X.	Mus musculus	2
2001.X.	Mus spicilegus	2

3.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2002.VII.X.	Crocidura leucodon	3
2002.VII.X.	Crocidura suaveolens	1
2002.VII.X.	Microtus arvalis	50
2002.VII.X.	Apodemus agrarius	1
2002.VII.X.	Apodemus microps	3
2002.VII.X.	Mycromis minutus	2
2002.VII.X.	Mus spicilegus	1

4.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2003.VII.X.	Crocidura suaveolens	3
2003.VII.X.	Microtus arvalis	22
2003.VII.X.	Apodemus agrarius	2

5.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	Sorex minutus	6
	Sorex araneus	13
	Crocidura leucodon	8
	Crocidura suaveolens	6
	Neomys anomalus	2
	Microtus arvalis	132
	Apodemus agrarius	5
	Apodemus microps	6
	Mycromis minutus	4
	Mus musculus	4
	Mus spicilegus	4

VI. Nagyiváni-puszt (Gyöngy-tanya)

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2000.X.XII.	Sorex minutus	4
2000.X.XII.	Sorex araneus	13
2000.X.XII.	Crocidura leucodon	19
2000.X.XII.	Crocidura suaveolens	4
2000.X.XII.	Neomys anomalus	1
2000.X.XII.	Microtus arvalis	74
2000.X.XII.	Apodemus agrarius	19
2000.X.XII.	Apodemus flavicolis	1
2000.X.XII.	Mycromis minutus	6
2000.X.XII.	Mus spicilegus	9

2.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2001.XI.11.	Sorex minutus	10
2001.XI.11.	Sorex araneus	21
2001.XI.11.	Crocidura leucodon	11
2001.XI.11.	Crocidura suaveolens	5
2001.XI.11.	Microtus arvalis	17
2001.XI.11.	Apodemus agrarius	6
2001.XI.11.	Apodemus microps	3
2001.XI.11.	Mycromis minutus	3
2001.XI.11.	Mus musculus	1

3.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2002.VII.X.	Sorex minutus	2
2002.VII.X.	Sorex araneus	10
2002.VII.X.	Crocidura leucodon	4
2002.VII.X.	Crocidura suaveolens	1
2002.VII.X.	Microtus arvalis	69
2002.VII.X.	Apodemus agrarius	9
2002.VII.X.	Apodemus flavicolis	1
2002.VII.X.	Apodemus microps	3

4.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2003.VII.X.	Sorex araneus	5
2003.VII.X.	Crocidura leucodon	4
2003.VII.X.	Crocidura suaveolens	2
2003.VII.X.	Microtus arvalis	123
2003.VII.X.	Apodemus agrarius	4
2003.VII.X.	Apodemus flavicolis	1
2003.VII.X.	Apodemus microps	5
2003.VII.X.	Mycromis minutus	1
2003.VII.X.	Rattus norvegicus	1

5.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	Sorex minutus	16
	Sorex araneus	39
	Crocidura leucodon	38
	Crocidura suaveolens	12
	Neomys anomalus	1
	Microtus arvalis	283
	Apodemus agrarius	38
	Apodemus flavicolis	3
	Apodemus microps	17
	Mycromis minutus	10
	Mus spicilegus	10
	Rattus norvegicus	1

VII. Fekete-rét (Góré-s-tanya)

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2000.VII.X.	Sorex minutus	3
2000.VII.X.	Sorex araneus	10
2000.VII.X.	Crocidura leucodon	4
2000.VII.X.	Crocidura suaveolens	4
2000.VII.X.	Microtus arvalis	59
2000.VII.X.	Arvicola terrestris	3
2000.VII.X.	Apodemus agrarius	16
2000.VII.X.	Apodemus flavicolis	3
2000.VII.X.	Apodemus microps	6
2000.VII.X.	Mycromis minutus	4
2000.VII.X.	Mus musculus	4
2000.VII.X.	Mus spicilegus	7

2.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2001.VII.X.	Sorex minutus	7
2001.VII.X.	Sorex araneus	16
2001.VII.X.	Crocidura leucodon	14
2001.VII.X.	Crocidura suaveolens	6
2001.VII.X.	Microtus arvalis	41
2001.VII.X.	Apodemus agrarius	20
2001.VII.X.	Apodemus microps	3
2001.VII.X.	Mycromis minutus	5
2001.VII.X.	Mus musculus	4
2001.VII.X.	Mus spicilegus	4

3.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2002.X.	Sorex araneus	1
2002.X.	Crocidura leucodon	1
2002.X.	Microtus arvalis	27
2002.X.	Apodemus agrarius	1
2002.X.	Mycromis minutus	2

4.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2003.VII.	Sorex araneus	2
2003.VII.	Crocidura leucodon	3
2003.VII.	Crocidura suaveolens	1
2003.VII.	Microtus arvalis	26
2003.VII.	Apodemus agrarius	1
2003.VII.	Mycromis minutus	1

5.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2008.VIII.	Sorex minutus	4
2008.VIII.	Sorex araneus	14
2008.VIII.	Crocidura leucodon	1
2008.VIII.	Crocidura suaveolens	1
2008.VIII.	Neomys anomalus	1
2008.VIII.	Microtus arvalis	61
2008.VIII.	Pytimys subterraneus	1
2008.VIII.	Apodemus agrarius	1
2008.VIII.	Apodemus microps	1
2008.VIII.	Mus musculus	3
2008.VIII.	Mus spicilegus	1
2008.VIII.	Rattus norvegicus	1

6.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2009.VIII.	Crocidura leucodon	1
2009.VIII.	Crocidura suaveolens	1
2009.VIII.	Microtus arvalis	34
2009.VIII.	Apodemus flavicolis	1
2009.VIII.	Apodemus microps	3
2009.VIII.	Mus musculus	2

7.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	Sorex minutus	14
	Sorex araneus	43
	Crocidura leucodon	24
	Crocidura suaveolens	13
	Neomys anomalus	1
	Microtus arvalis	248
	Pytimys subterraneus	1
	Arvicola terrestris	3
	Apodemus agrarius	39
	Apodemus flavicolis	4
	Apodemus microps	13
	Mycromis minutus	14
	Mus musculus	11
	Mus spicilegus	12
	Rattus norvegicus	1

VIII. Margita-puszt (Csikóhodály)

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2000.VII.X.	Sorex minutus	15
2000.VII.X.	Sorex araneus	24
2000.VII.X.	Crocidura leucodon	45
2000.VII.X.	Crocidura suaveolens	10
2000.VII.X.	Microtus arvalis	138
2000.VII.X.	Arvicola terrestris	1
2000.VII.X.	Apodemus agrarius	10
2000.VII.X.	Apodemus flavicolis	1
2000.VII.X.	Apodemus microps	5
2000.VII.X.	Mycromis minutus	7
2000.VII.X.	Mus musculus	9
2000.VII.X.	Mus spicilegus	12
2000.VII.X.	Rattus norvegicus	1

2.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2001.VII.XI.	Sorex minutus	18
2001.VII.XI.	Sorex araneus	69
2001.VII.XI.	Crocidura leucodon	28
2001.VII.XI.	Crocidura suaveolens	8
2001.VII.XI.	Neomys anomalus	6
2001.VII.XI.	Microtus arvalis	36
2001.VII.XI.	Arvicola terrestris	3
2001.VII.XI.	Apodemus agrarius	15
2001.VII.XI.	Apodemus flavicolis	1
2001.VII.XI.	Apodemus microps	2
2001.VII.XI.	Mycromis minutus	4
2001.VII.XI.	Mus musculus	1

3.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2002.V.X.	Sorex minutus	5
2002.V.X.	Sorex araneus	11
2002.V.X.	Crocidura leucodon	10
2002.V.X.	Crocidura suaveolens	3
2002.V.X.	Neomys anomalus	2
2002.V.X.	Microtus arvalis	43
2002.V.X.	Apodemus agrarius	8
2002.V.X.	Apodemus flavicolis	1
2002.V.X.	Apodemus microps	2
2002.V.X.	Mycromis minutus	1
2002.V.X.	Mus spicilegus	1

4.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2003.VII.X.	<i>Sorex minutus</i>	9
2003.VII.X.	<i>Sorex araneus</i>	11
2003.VII.X.	<i>Crocidura leucodon</i>	10
2003.VII.X.	<i>Crocidura suaveolens</i>	10
2003.VII.X.	<i>Eptesicus nilsonni</i>	1
2003.VII.X.	<i>Microtus arvalis</i>	38
2003.VII.X.	<i>Apodemus agrarius</i>	9
2003.VII.X.	<i>Apodemus microps</i>	3
2003.VII.X.	<i>Mycromis minutus</i>	3
2003.VII.X.	<i>Mus spicilegus</i>	3

5.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	<i>Sorex minutus</i>	47
	<i>Sorex araneus</i>	115
	<i>Crocidura leucodon</i>	93
	<i>Crocidura suaveolens</i>	31
	<i>Neomys anomalus</i>	8
	<i>Eptesicus nilsonni</i>	1
	<i>Microtus arvalis</i>	255
	<i>Arvicola terrestris</i>	4
	<i>Apodemus agrarius</i>	42
	<i>Apodemus flavicolis</i>	3
	<i>Apodemus microps</i>	12
	<i>Mycromis minutus</i>	15
	<i>Mus musculus</i>	10
	<i>Mus spicilegus</i>	16
	<i>Rattus norvegicus</i>	1

IX. Kúngyörgy- Százköblös hodály

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2000.V.X.	Sorex minutus	12
2000.V.X.	Sorex araneus	57
2000.V.X.	Crocidura leucodon	42
2000.V.X.	Crocidura suaveolens	23
2000.V.X.	Neomys anomalus	2
2000.V.X.	Myotis dasycneme	1
2000.V.X.	Microtus arvalis	77
2000.V.X.	Apodemus agrarius	1
2000.V.X.	Apodemus microps	3
2000.V.X.	Mycromys minutus	2
2000.V.X.	Mus musculus	4
2000.V.X.	Rattus norvegicus	1

2.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2001. VII.	Sorex minutus	2
2001.VII.	Sorex araneus	19
2001.VII.	Crocidura leucodon	6
2001.VII.	Crocidura suaveolens	2
2001.VII.	Neomys anomalus	2
2001.VII.	Microtus arvalis	23
2001.VII.	Mycromys minutus	2
2001.VII.	Mus spicilegus	1

3.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	Sorex minutus	14
	Sorex araneus	76
	Crocidura leucodon	48
	Crocidura suaveolens	25
	Neomys anomalus	4
	Myotis dasycneme	1
	Microtus arvalis	96
	Apodemus agrarius	1
	Apodemus microps	4
	Mycromys minutus	4
	Mus musculus	4
	Mus spicilegus	1
	Rattus norvegicus	1

X. Vajdalahosi-erdő (dohányszárító)

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2000.V.X.	Sorex minutus	6
2000.V.X.	Sorex araneus	30
2000.V.X.	Crocidura leucodon	22
2000.V.X.	Crocidura suaveolens	4
2000.V.X.	Neomys anomalus	6
2000.V.X.	Microtus arvalis	113
2000.V.X.	Apodemus agrarius	22
2000.V.X.	Apodemus sylvaticus	1
2000.V.X.	Apodemus microps	9
2000.V.X.	Mycromis minutus	5
2000.V.X.	Mus spicilegus	2
2000.V.X.	Rattus norvegicus	1

2.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2001.VII.X.	Sorex minutus	20
2001.VII.X.	Sorex araneus	42
2001.VII.X.	Crocidura leucodon	12
2001.VII.X.	Crocidura suaveolens	6
2001.VII.X.	Neomys anomalus	4
2001.VII.X.	Pipistrellus pipistrellus	1
2001.VII.X.	Microtus arvalis	41
2001.VII.X.	Apodemus agrarius	8
2001.VII.X.	Apodemus sylvaticus	2
2001.VII.X.	Apodemus flavicollis	2
2001.VII.X.	Apodemus microps	5
2001.VII.X.	Mycromis minutus	4
2001.VII.X.	Mus spicilegus	2

3.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2002.VII.IX.	Sorex minutus	2
2002.VII.IX.	Sorex araneus	4
2002.VII.IX.	Crocidura leucodon	3
2002.VII.IX.	Microtus arvalis	63
2002.VII.IX.	Apodemus microps	1
2002.VII.IX.	Mus spicilegus	1

4.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2003.VII.X.	Sorex minutus	1
2003.VII.X.	Sorex araneus	14
2003.VII.X.	Crocidura leucodon	2
2003.VII.X.	Crocidura suaveolens	2
2003.VII.X.	Microtus arvalis	59
2003.VII.X.	Apodemus agrarius	1
2003.VII.X.	Apodemus sylvaticus	1
2003.VII.X.	Apodemus microps	1
2003.VII.X.	Mycromis minutus	1
2003.VII.X.	Mus musculus	1

5.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	Sorex minutus	29
	Sorex araneus	90
	Crocidura leucodon	39
	Crocidura suaveolens	12
	Neomys anomalus	10
	Microtus arvalis	276
	Apodemus agrarius	31
	Apodemus sylvaticus	4
	Apodemus flavicolis	2
	Apodemus microps	16
	Mycromis minutus	10
	Mus musculus	1
	Mus spicilegus	5
	Rattus norvegicus	1
	Pipistrellus pipistrellus	1

XI. Bagota-pásztorszállítás

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2000.V.	Sorex minutus	5
2000.V.	Sorex araneus	12
2000.V.	Crocidura leucodon	2
2000.V.	Crocidura suaveolens	3
2000.V.	Neomys anomalus	1
2000.V.	Microtus arvalis	32

XII. Virágoskúti halastavak

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2001.VII.XII.	Sorex minutus	4
2001.VII.XII.	Sorex araneus	14
2001.VII.XII.	Crocidura leucodon	6
2001.VII.XII.	Crocidura suaveolens	1
2001.VII.XII.	Microtus arvalis	17
2001.VII.XII.	Apodemus agrarius	12
2001.VII.XII.	Apodemus flavicolis	1
2001.VII.XII.	Apodemus microps	3
2001.VII.XII.	Mycromis minutus	1
2001.VII.XII.	Mus musculus	1
2001.VII.XII.	Mus spicilegus	3
2001.VII.XII.	Rattus norvegicus	3

XIII. Pentezug- nagyhodály

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2001.VI.	Sorex minutus	3
2001.VI.	Sorex araneus	12
2001.VI.	Crocidura leucodon	1
2001.VI.	Microtus arvalis	12
2001.VI.	Apodemus agrarius	9
2001.VI.	Apodemus flavicolis	1
2001.VI.	Apodemus microps	2
2001.VI.	Mycromis minutus	1
2001.VI.	Mus musculus	1
2001.VI.	Rattus norvegicus	1

2.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2002.X.	Sorex minutus	5
2002.X.	Sorex araneus	10
2002.X.	Crocidura leucodon	10
2002.X.	Crocidura suaveolens	2
2002.X.	Neomys anomalus	3
2002.X.	Microtus arvalis	48
2002.X.	Arvicola terrestris	1
2002.X.	Apodemus agrarius	1
2002.X.	Mus musculus	1

3.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	<i>Sorex minutus</i>	8
	<i>Sorex araneus</i>	22
	<i>Crocidura leucodon</i>	11
	<i>Crocidura suaveolens</i>	3
	<i>Neomys anomalus</i>	3
	<i>Microtus arvalis</i>	60
	<i>Arvicola terrestris</i>	1
	<i>Apodemus agrarius</i>	10
	<i>Apodemus flavicolis</i>	1
	<i>Apodemus microps</i>	2
	<i>Mycromis minutus</i>	1
	<i>Mus musculus</i>	2
	<i>Rattus norvegicus</i>	2

XIV. Ökörföld-Alföldi-hodály

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2001.XI.	<i>Sorex araneus</i>	1
2001.XI.	<i>Crocidura leucodon</i>	1
2001.XI.	<i>Crocidura suaveolens</i>	1
2001.XI.	<i>Microtus arvalis</i>	16
2001.XI.	<i>Apodemus agrarius</i>	7
2001.XI.	<i>Apodemus microps</i>	1

XV. Nyugati-fogadó (Patkóscsárda)

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2002.VI.X.	<i>Sorex minutus</i>	1
2002.VI.X.	<i>Sorex araneus</i>	3
2002.VI.X.	<i>Crocedura leucodon</i>	4
2002.VI.X.	<i>Crocidura suaveolens</i>	3
2002.VI.X.	<i>Microtus arvalis</i>	72
2002.VI.X.	<i>Apodemus agrarius</i>	2
2002.VI.X.	<i>Apodemus microps</i>	4
2002.VI.X.	<i>Mus musculus</i>	1
2002.VI.X.	<i>Mus spicilegus</i>	1

2.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2003.VI.X.	Sorex minutus	1
2003.VI.X.	Sorex araneus	3
2003.VI.X.	Crocidura leucodon	6
2003.VI.X.	Crocidura suaveolens	1
2003.VI.X.	Microtus arvalis	93
2003.VI.X.	Apodemus agrarius	1
2003.VI.X.	Apodemus microps	1
2003.VI.X.	Mus spicilegus	4

3.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	Sorex minutus	2
	Sorex araneus	6
	Crocidura leucodon	10
	Crocidura suaveolens	4
	Microtus arvalis	165
	Apodemus agrarius	3
	Apodemus microps	5
	Mus musculus	1
	Mus spicilegus	5

XVI. Farkassziget-lovarda

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2002.VI.	Sorex minutus	6
2002.VI.	Sorex araneus	16
2002.VI.	Crocidura leucodon	23
2002.VI.	Crocidura suaveolens	12
2002.VI.	Neomys anomalus	1
2002.VI.	Microtus arvalis	17
2002.VI.	Apodemus agrarius	3
2002.VI.	Apodemus microps	1
2002.VI.	Mycromis minutus	3
2002.VI.	Mus spicilegus	1

2.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2003.VI.X.	Sorex minutus	11
2003.VI.X.	Sorex araneus	36
2003.VI.X.	Crocidura leucodon	12
2003.VI.X.	Crocidura suaveolens	7
2003.VI.X.	Microtus arvalis	30
2003.VI.X.	Apodemus agrarius	5
2003.VI.X.	Apodemus flavicolis	1
2003.VI.X.	Apodemus microps	2
2003.VI.X.	Mycromis minutus	4

3.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	Sorex minutus	17
	Sore araneus	52
	Crocidura leucodon	35
	Crocidura suaveolens	19
	Neomys anomalus	1
	Microtus arvalis	47
	Apodemus agrarius	8
	Apodemus flavicolis	1
	Apodemus microps	3
	Mycromis minutus	7
	Mus spicilegus	1

XVII. Nádudvar-kacsatelep

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2000.X.	Sorex minutus	1
2000.X.	Sorex araneus	7
2000.X.	Crocidura leucodon	3
2000.X.	Nyctalus noctula	1
2000.X.	Microtus arvalis	38
2000.X.	Rattus norvegicus	1

2.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2001.XII.	Sorex araneus	3
2001.XII.	Crocidura leucodon	3
2001.XII.	Crocidura suaveolens	1
2001.XII.	Microtus arvalis	12
2001.XII.	Apodemus agrarius	2
2001.XII.	Mycromis minutus	1
2001.XII.	Mus musculus	1

3.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	Sorex minutus	1
	Sorex araneus	10
	Crocidura leucodon	6
	Crocidura suaveolens	1
	Nyctalus noctula	1
	Microtus arvalis	50
	Apodemus agrarius	2
	Mycromis minutus	1
	Mus musculus	1
	Rattus norvegicus	1

XVIII. Görbeháza-Nagykapros

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2001.VI.X.	Sorex minutus	15
2001.VI.X.	Sorex araneus	52
2001.VI.X.	Crocidura leucodon	18
2001.VI.X.	Crocidura suaveolens	5
2001.VI.X.	Neomys anomalus	2
2001.VI.X.	Microtus arvalis	79
2001.VI.X.	Arvicola terrestris	2
2001.VI.X.	Apodemus agrarius	29
2001.VI.X.	Apodemus microps	3
2001.VI.X.	Mycromis minutus	3
2001.VI.X.	Mus spicilegus	5

2.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2002.V.	Sorex minutus	2
2002.V.	Sorex araneus	5
2002.V.	Crocidura leucodon	1
2002.V.	Microtus arvalis	16
2002.V.	Apodemus agrarius	3
2002.V.	Mycromis minutus	2
2002.V.	Rattus norvegicus	1

3.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	Sorex minutus	17
	Sorex araneus	57
	Crocidura leucodon	19
	Crocidura suaveolens	5
	Neomys anomalus	2
	Microtus arvalis	95
	Arvicola terrestris	2
	Apodemus agrarius	32
	Apodemus microps	3
	Mycromis minutus	5
	Mus spicilegus	5
	Rattus norvegicus	1

XIX. Nagyiván-Kápolna

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2003.X.	Crocidura leucodon	4
2003.X.	Crocidura suaveolens	1
2003.X.	Microtus arvalis	9

2.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2008.X.	Sorex minutus	2
2008.X.	Sorex araneus	10
2008.X.	Crocidura leucodon	3
2008.X.	Crocidura suaveolens	2
2008.X.	Microtus arvalis	94
2008.X.	Arvicola terrestris	1
2008.X.	Apodemus flavicollis	2
2008.X.	Mycromis minutus	2

3.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2009.X.	Sorex minutus	2
2009.X.	Sorex araneus	4
2009.X.	Crocidura leucodon	2
2009.X.	Crocidura suaveolens	3
2009.X.	Neomys anomalus	1
2009.X.	Microtus arvalis	59
2009.X.	Apodemus flavicolis	1
2009.X.	Apodemus microps	1
2009.X.	Mycromis minutus	1
2009.X.	Mus musculus	1

4.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2010.X.	Sorex minutus	1
2010.X.	Sorex araneus	19
2010.X.	Crocidura leucodon	2
2010.X.	Crocidura suaveolens	3
2010.X.	Neomys anomalus	1
2010.X.	Microtus arvalis	116
2010.X.	Arvicola terrestris	1
2010.X.	Apodemus agrarius	4
2010.X.	Apodemus flavicolis	2
2010.X.	Apodemus microps	2
2010.X.	Mycromis minutus	2

5.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	Sorex minutus	5
	Sorex araneus	33
	Crocidura leucodon	11
	Crocidura suaveolens	9
	Neomys anomalus	2
	Microtus arvalis	288
	Arvicola terrestris	1
	Apodemus agrarius	4
	Apodemus flavicolis	5
	Apodemus microps	3
	Mycromis minutus	5
	Mus musculus	1

XX. Borzas-puszt (,Sárgatorony")

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2004.V.	Sorex minutus	17
2004.V.	Sorex araneus	14
2004.V.	Crocidura leucodon	10
2004.V.	Crocidura suaveolens	5
2004.V.	Microtus arvalis	29
2004.V.	Apodemus agrarius	1
2004.V.	Apodemus flavicolis	1
2004.V.	Apodemus microps	1

XXI. Meggyes-erdő (Meggyes-csárda)

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2005.IX.	Sorex minutus	11
2005.IX.	Sorex araneus	22
2005.IX.	Crocidura leucodon	66
2005.IX.	Crocidura suaveolens	21
2005.IX.	Microtus arvalis	267
2005.IX.	Apodemus agrarius	14
2005.IX.	Apodemus sylvaticus	1
2005.IX.	Apodemus flavicolis	4
2005.IX.	Apodemus microps	12
2005.IX.	Mycromis minutus	4
2005.IX.	Mus musculus	6
2005.IX.	Mus spicilegus	12
2005.IX.	Rattus norvegicus	1

XXII. Malomháza

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2008.IV.	Sorex minutus	3
2008.IV.	Sorex araneus	14
2008.IV.	Crocidura leucodon	2
2008.IV.	Crocidura suaveolens	2
2008.IV.	Microtus arvalis	28
2008.IV.	Pytimys subterraneus	2
2008.IV.	Apodemus microps	2
2008.IV.	Mycromis minutus	1
2008.IV.	Mus spicilegus	1

XXIII. Pentezug-Prém-tanya

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2009.IX.	Sorex minutus	16
2009.IX.	Sorex araneus	62
2009.IX.	Microtus arvalis	80
2009.IX.	Mycromis minutus	2

2.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2010.IX.	Sorex minutus	16
2010.IX.	Sorex araneus	52
2010.IX.	Crocidura leucodon	4
2010.IX.	Crocidura suaveolens	4
2010.IX.	Micritus arvalis	484
2010.IX.	Arvicola terrestris	3
2010.IX.	Apodemus agrarius	1
2010.IX.	Apodemus microps	1
2010.IX.	Mus musculus	1

3.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	Sorex minutus	32
	Sorex araneus	114
	Crocidura leucodon	4
	Crocidura suaveolens	4
	Microtus arvalis	564
	Arvicola terrestris	3
	Apodemus agrarius	1
	Apodemus microps	1
	Mycromis minutus	2
	Mus musculus	1

XXIV. Püspökladány

1.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2010.X.	Sorex araneus	6
2010.X.	Crocidura leucodon	2
2010.X.	Crocidura suaveolens	1
2010.X,	Microtus arvalis	90
2010.X.	Apodemus agrarius	1
2010.X.	Apodemus microps	2

2.táblázat

Gyűjtés éve:	Fajnév:	Darabszám:
2011.VI.	Sorex minutus	5
2011.VI.	Sorex araneus	4
2011.VI.	Crocidura leucodon	3
2011.VI.	Crocidura suaveolens	2
2011.VI.	Microtus arvalis	111
2011.VI.	Apodemus agrarius	6
2011.VI.	Apodemus flavicollis	1
2011.VI.	Apodemus microps	1
2011.VI.	Mus musculus	4
2011.VI.	Mus spicilegus	2

3.táblázat

Összesítő:	Fajnév:	Darabszám:
	<i>Sorex minutus</i>	5
	<i>Sorex araneus</i>	10
	<i>Crocidura leucodon</i>	5
	<i>Crocidura suaveolens</i>	3
	<i>Microtus arvalis</i>	201
	<i>Apodemus agrarius</i>	7
	<i>Apodemus flavicolis</i>	1
	<i>Apodemus microps</i>	3
	<i>Mus musculus</i>	4
	<i>Mus spicilegus</i>	2

4. Az egyes kisemlős fajok területi megoszlása a Hortobágyon a gyöngybagolyköpet vizsgálatok alapján.

Az egyes lokalitások (gyűjtőhelyek) kisemlős taxonjainak összesítőjéből kitűnik, hogy a leggyakrabban előforduló zsákmányállatok közül három faj dominál: a *Microtus arvalis*, a *Sorex araneus* és a *Crocidura leucodon*. A tömegfajok aránya csak két gyűjtőhelyen tolódik el a *Sorex araneus* javára, a többi helyeken viszont kiugróan magas egyedszámmal van jelen a *Microtus arvalis* a zsákmányolt fajok között. Ezen kívül még említést érdemel, mint másodlagos tömegfaj, a *Sorex minutus* és az *Apodemus agrarius* is. A *Sorex araneus* vonatkozásában is jól mutatják az eredmények, hogy a faj kedveli a mocsaras, sásos területeket a vizes folyóvölgyeket preferálják (Hortobágy-folyó, Árkus-csatorna, Hollós-ér stb.). Annak ellenére, hogy a *Neomys anomalus* ritkábban, illetve igen kis mennyiségben kerül elő a gyöngybagolyok tápláléklistájából, a vizes élőhelyekhez kötődő életmódjuk alapján az előző két fajhoz hasonló eloszlást mutat. A fehérfogú cickányok (*Crocidura spec.*) eloszlása egyértelműen mutatja, hogy ezek a fajok is jelentős szerepet játszanak a baglyok táplálék összetételében. Mindkét faj viszont a szárazabb élőhelyeket kedveli.

A *Pitymys subterraneus* meglepően kis egyedszámban került elő a köpetekből, a fajról kevés információnk van arra vonatkozóan, hogy a hortobágyi populációi mekkora lokális sűrűséggel fordulnak elő. Az egerek alcsaládjába (*Murinae*) tartozó fajok közül a tápláléklistán az *Apodemus agrarius* a leggyakoribb zsákmányállat, míg az *Apodemus microps* és a *Mycromys minutus* hasonló eloszlásban van jelen a vizsgálati anyagban. Az *Apodemus sylvaticus* és az *Apodemus flavicolis* is csak néhány példányban jelenik meg a köpetmintákban. A *Mus musculus* és a *Mus spicilegus* elterjedési viszonyai is fontos kérdésként merül fel a hortobágyi kisemlős faunisztikában, amelynek a tisztázása most van folyamatban. Az *Arvicola terrestris* és a *Rattus norvegicus* is csak jelentéktelen mennyiségekben jelenik meg az egyes lokalitásokban gyűjtött köpetanyagokban. Több mintavételi helyről származó vizsgálati anyagban a *Microtus arvalis* aránya még az 50%-ot sem érte el, így a baglyok „életfenntartó” szükségleteiket többféle más faj fogyasztásával elégítették ki. Így több olyan lokalitás is van (lásd: térkép) ahol nem a *Microtus arvalis* a leggyakoribb kisemlős a megvizsgált táplálék összetételben. Mindezeket a mennyiségi változásokat figyelembe véve a gyöngybagoly köpetek elemzése során, közvetve is nyomon lehet követni az egyes kisemlősfajok állomány

viszonyainak alakulását. Így egy átfogó képet kaphatunk a Hortobágyon előforduló kisemlősökről.

A kisemlősfaunisztikai kutatásoknak kiemelkedő szerepe van a biológiai indikációban, mivel számos védett faj (Vörös könyves) is elterjedési területei tovább csökkentek az elmúlt évtizedekben, így a fokozottan védett **csíkos szöcskeegér** (*Sicista subtilis trizona*) továbbra sem került elő a Hortobágyról. Így ezeknek a ritkuló fajoknak az előfordulási adatainak a csökkenése markánsan jelzi élőhelyeinek a további romlását.

Az összes lokalitás, azaz 24 mintavételi helyen gyűjtött köpetek analízisének összesítője és oszlopgrafikonja:

Fajnév	Darabszám
Sorex minutus (törpe cickány)	339
Sorex araneus (erdei cickány)	1009
Crocidura leucodon (mezei cickány)	531
Crocidura suaveolens (keleti cickány)	205
Neomys anomalus (miller vízcickány)	60
Microtus arvalis (mezei pocok)	3607
Pytimys subterraneus (földi pocok)	3
Arvicola terrestris (vízi pocok)	15
Apodemus agrarius (pirók egér)	291
Apodemus sylvaticus (köz. erdeieger)	9
Apodemus flavicolis (sárganyakú erdeieger)	33
Apodemus microps (kislábú erdeieger)	141
Mycromis minutus (törpe egér)	110
Mus spicilegus (güzü egér)	90
Mus musculus (házi egér)	51
Rattus norvegicus (vándorpatkány)	16
Egyéb (Chyoptera, Passiformes)	4

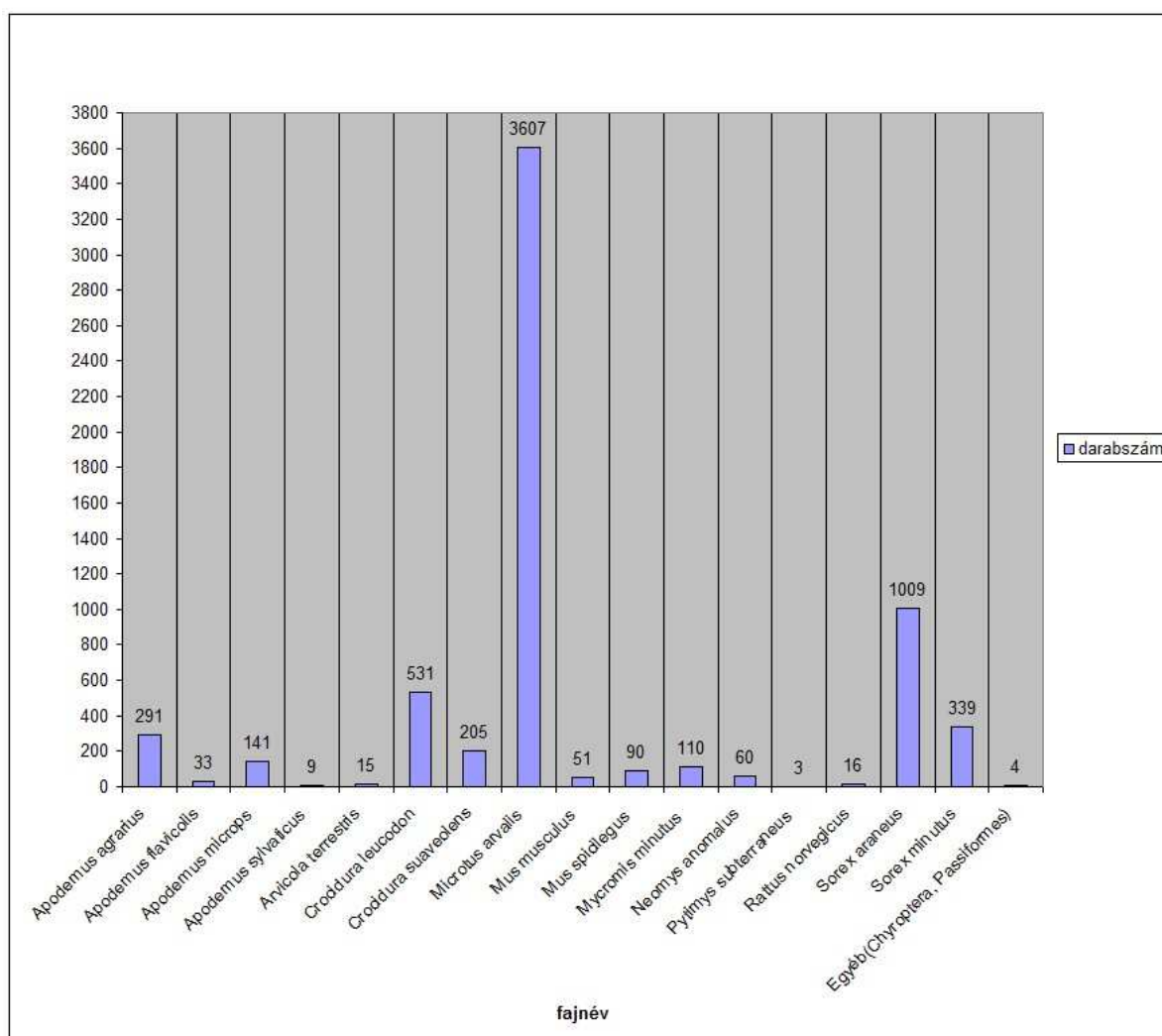
A korábbi évtizedekben a Hortobágyon a csíkos szöcskeegér szigetszerű előfordulásairól még vannak szórvány, de valójában bizonytalan irodalmi adatok!

Az eddigi kutatások, amelyek elsősorban gyöngybagoly köpetelemzésekre alapozta a faj kimutatását nem járt sikerrel. A jövőben a köpetgyűjtéseket ki kell terjeszteni más bagolyfajokra is (kuvik, erdei fülesbagoly, réti fülesbagoly, macskabagoly stb.), így nagyobb esélye van annak, hogy a még esetlegesen meglévő rendkívül kis egyedszámban előforduló szöcskeegér erősen izolálódott populációiból előkerülhet bizonyító csontanyag. Ettől a módszertől függetlenül a faj előfordulásának kedvező és feltételezett biotópjait a Hortobágyon, szisztematikusan élvefogó csapdázással is érdemes lenne átvizsgálni a következő években.

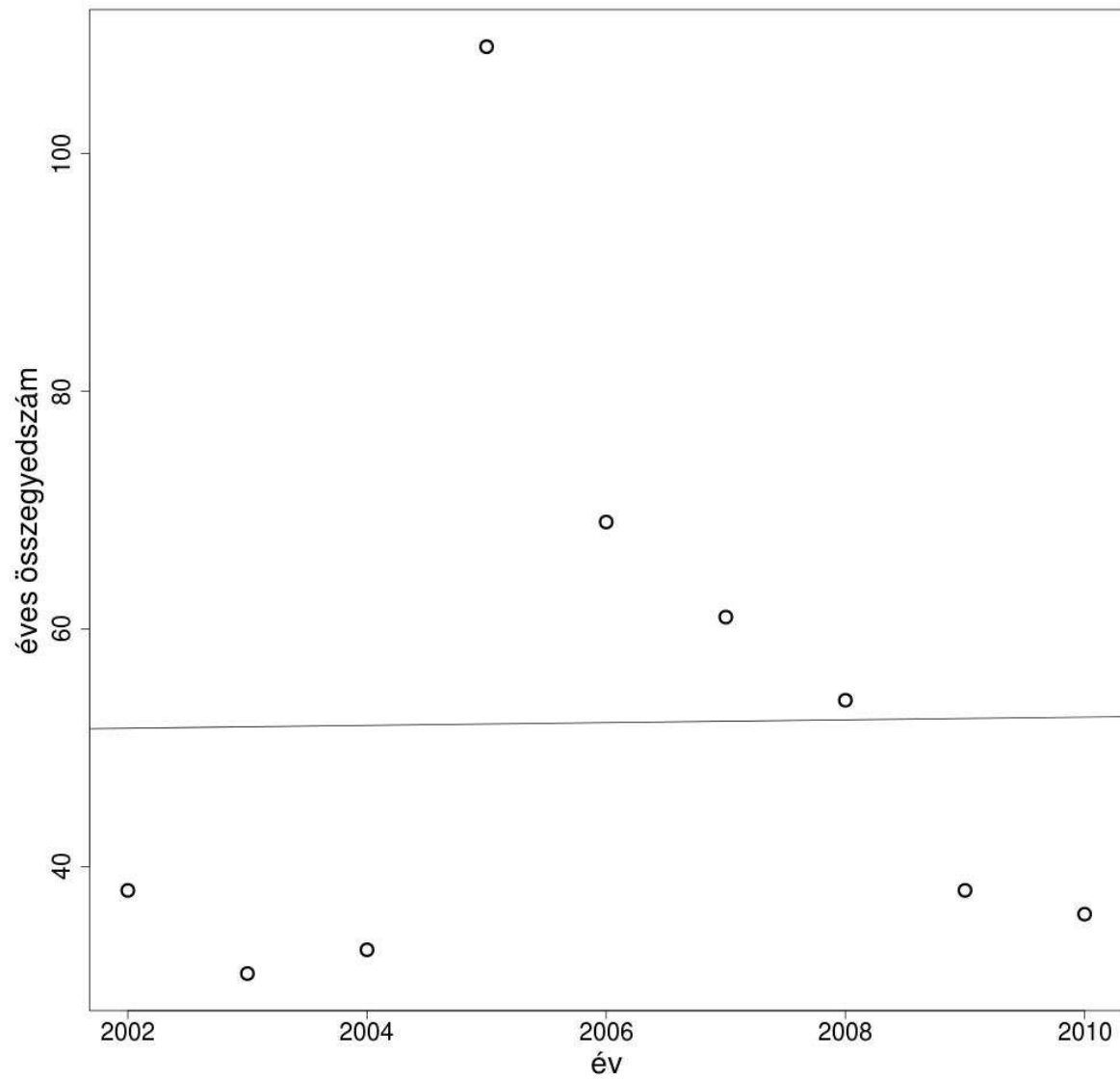
A több éves gyöngybagoly köpetvizsgálatok alapján elmondható, hogy a Hortobágy kisemlős faunája faj- és egyedszám vonatkozásaiban is igen változatos és gazdag táplálékforrásként szolgál az egyes itt előforduló bagolyfajok számára.

A további kutatások amennyiben nem vezetnek eredményre, úgy kénytelenek leszünk elfogadni azt a tényt, hogy a Hortobágyon, ha előfordult is valaha a csíkos szöcskeegér mára már kipusztult!

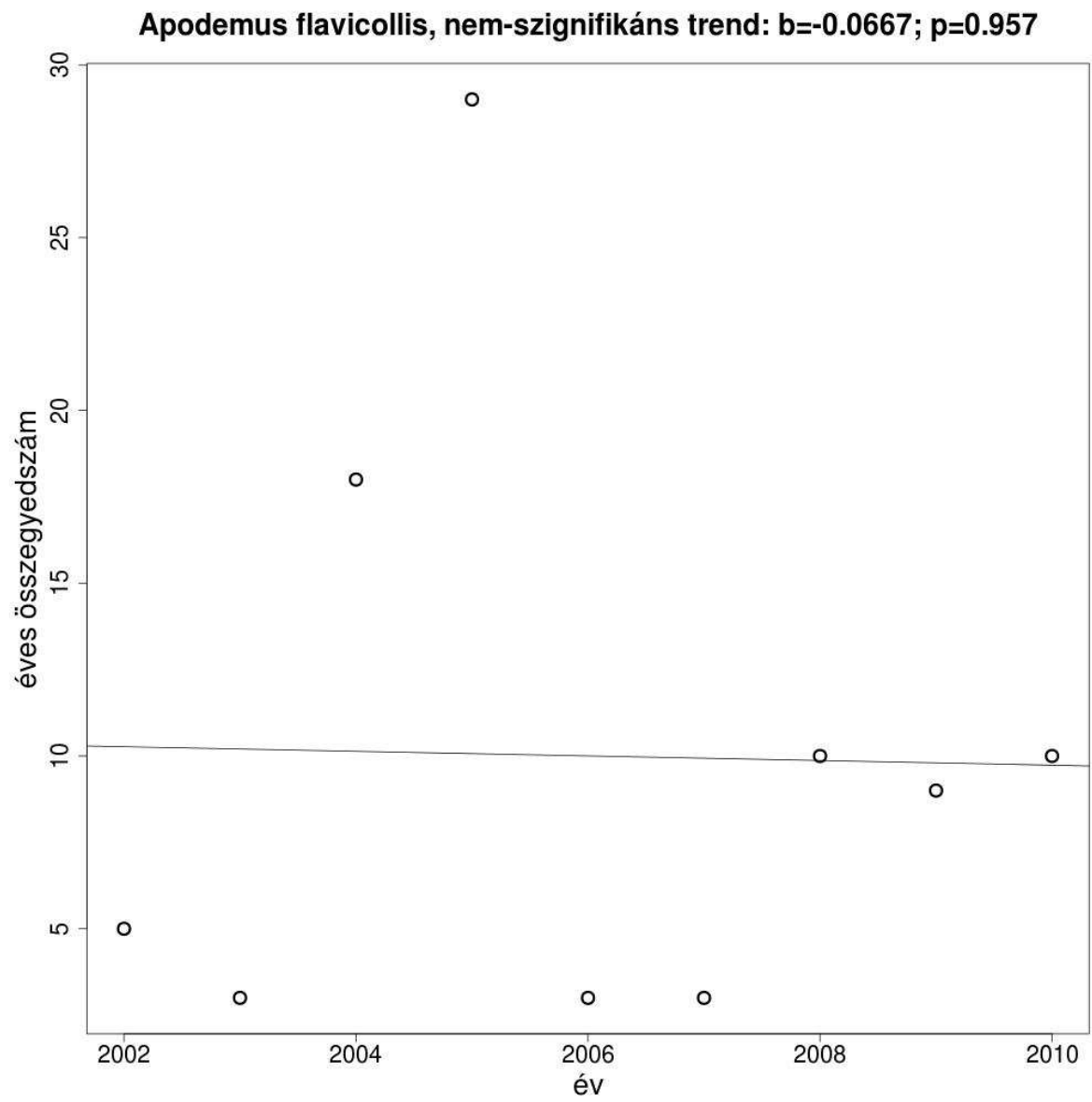
Végezetül meg kell említeni, mint különleges faunisztikai érdekességet, a négy előkerült denevérfajt is a feldolgozott csontanyag között: északi denevér (*Eptesicus nilsoni*), tavi denevér (*Myotis dasycneme*), törpedenevér (*Pipistrellus pipistrellus*), korai denevér (*Nyctalus noctula*).

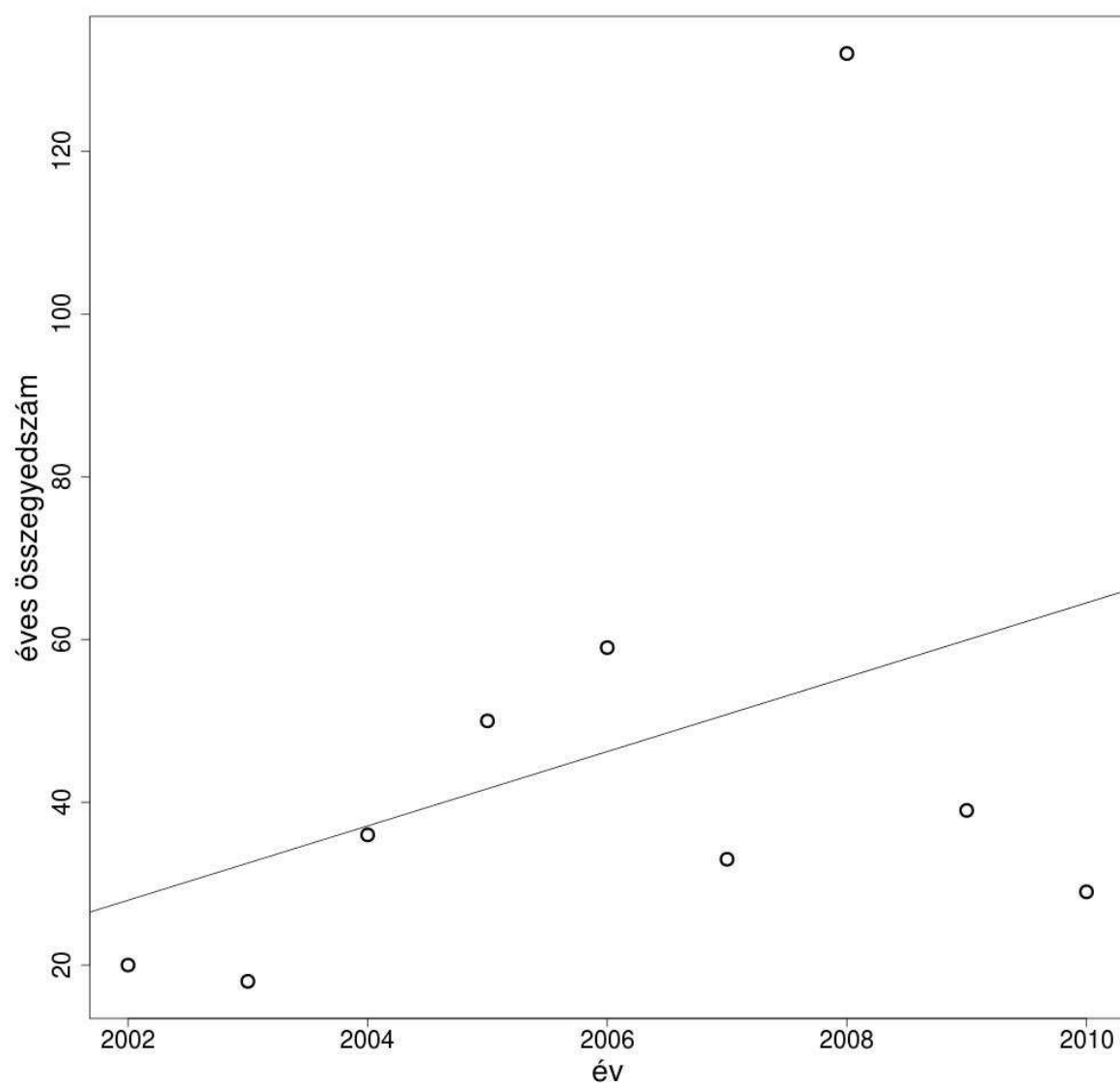
Apodemus agrarius, nem-szignifikáns trend: $b=0.1167$; $p=0.9742$

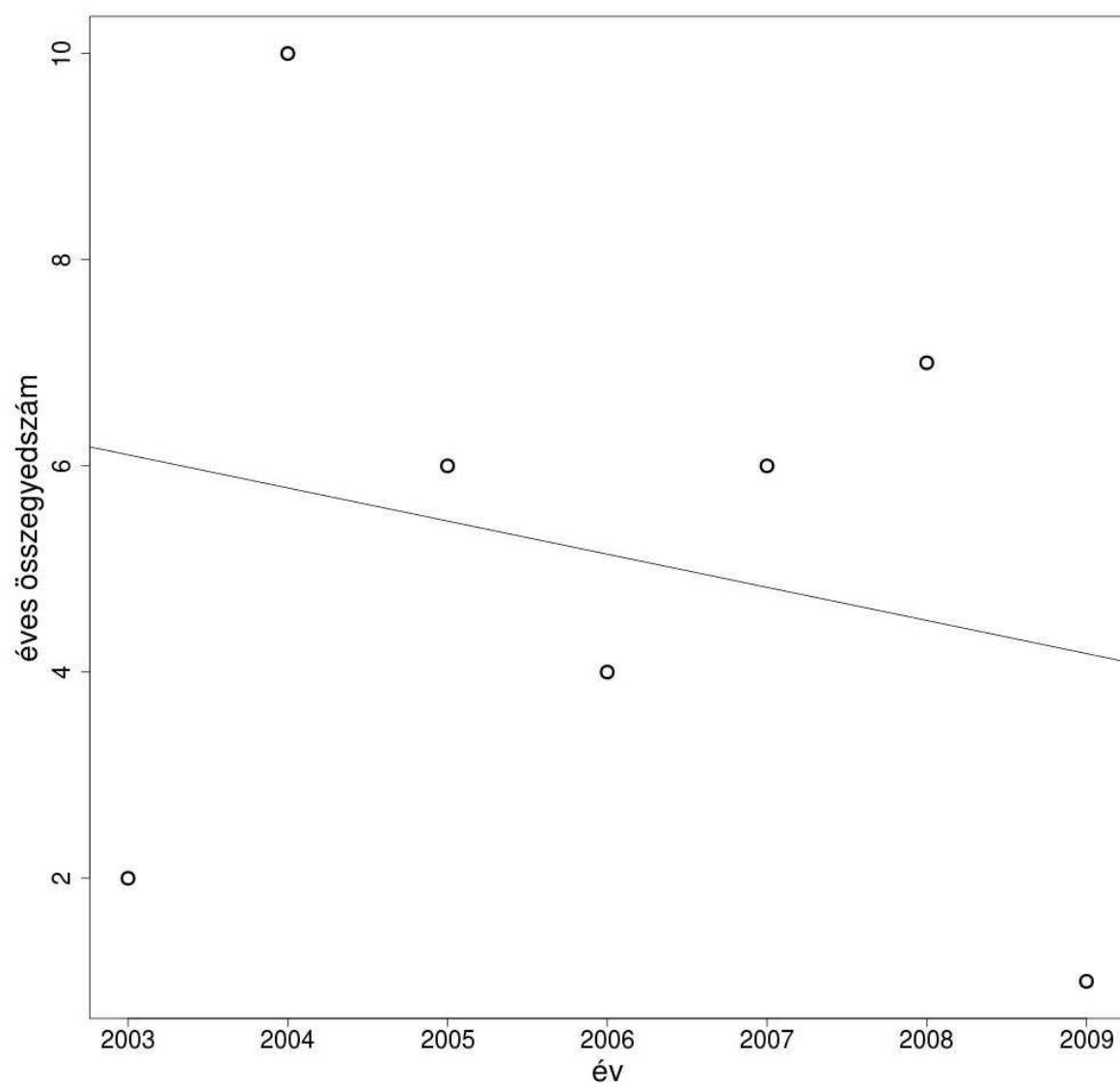

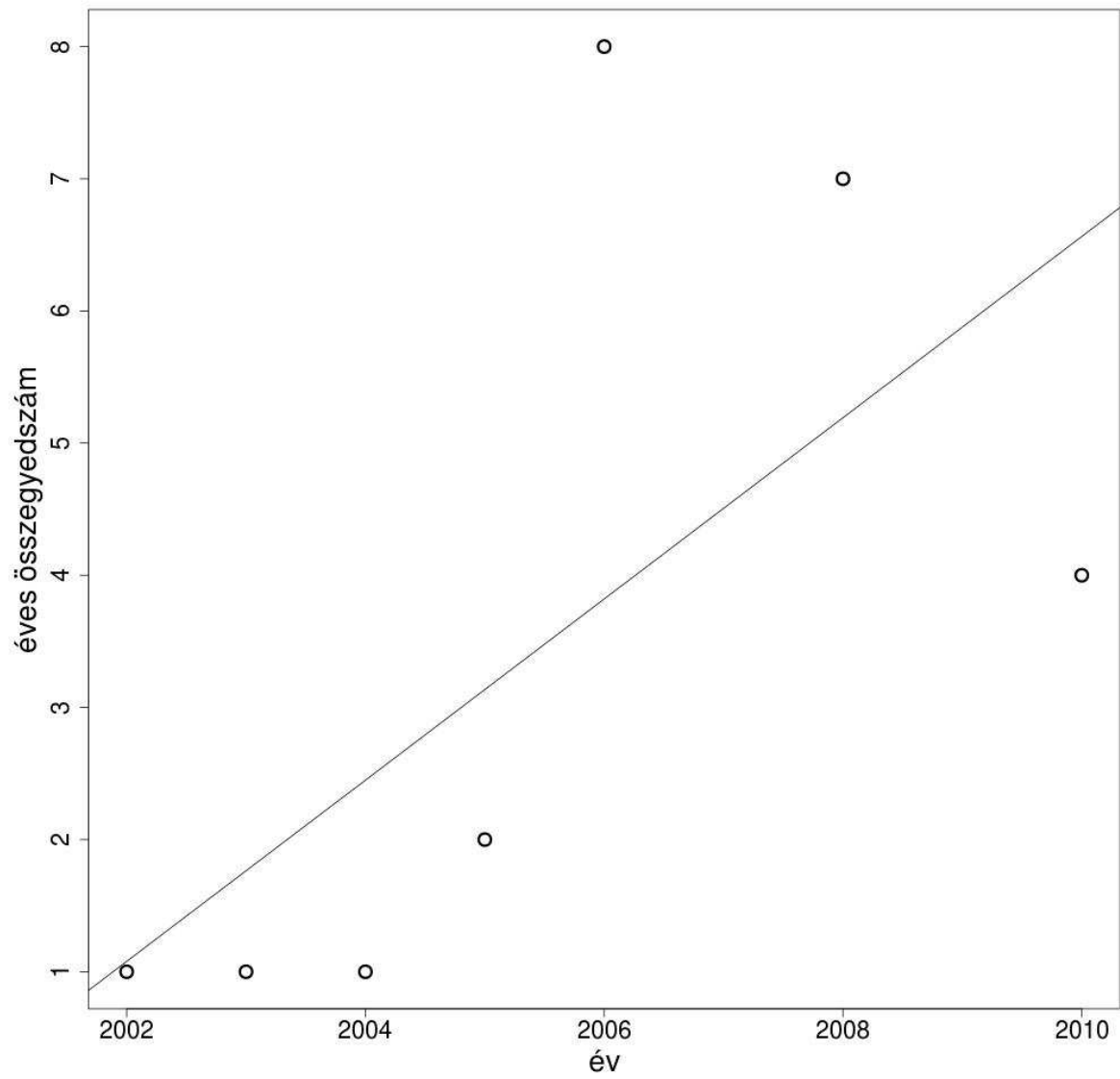
Apodemus microps, nem-szignifikáns trend: $b=4.5667$; $p=0.3411$

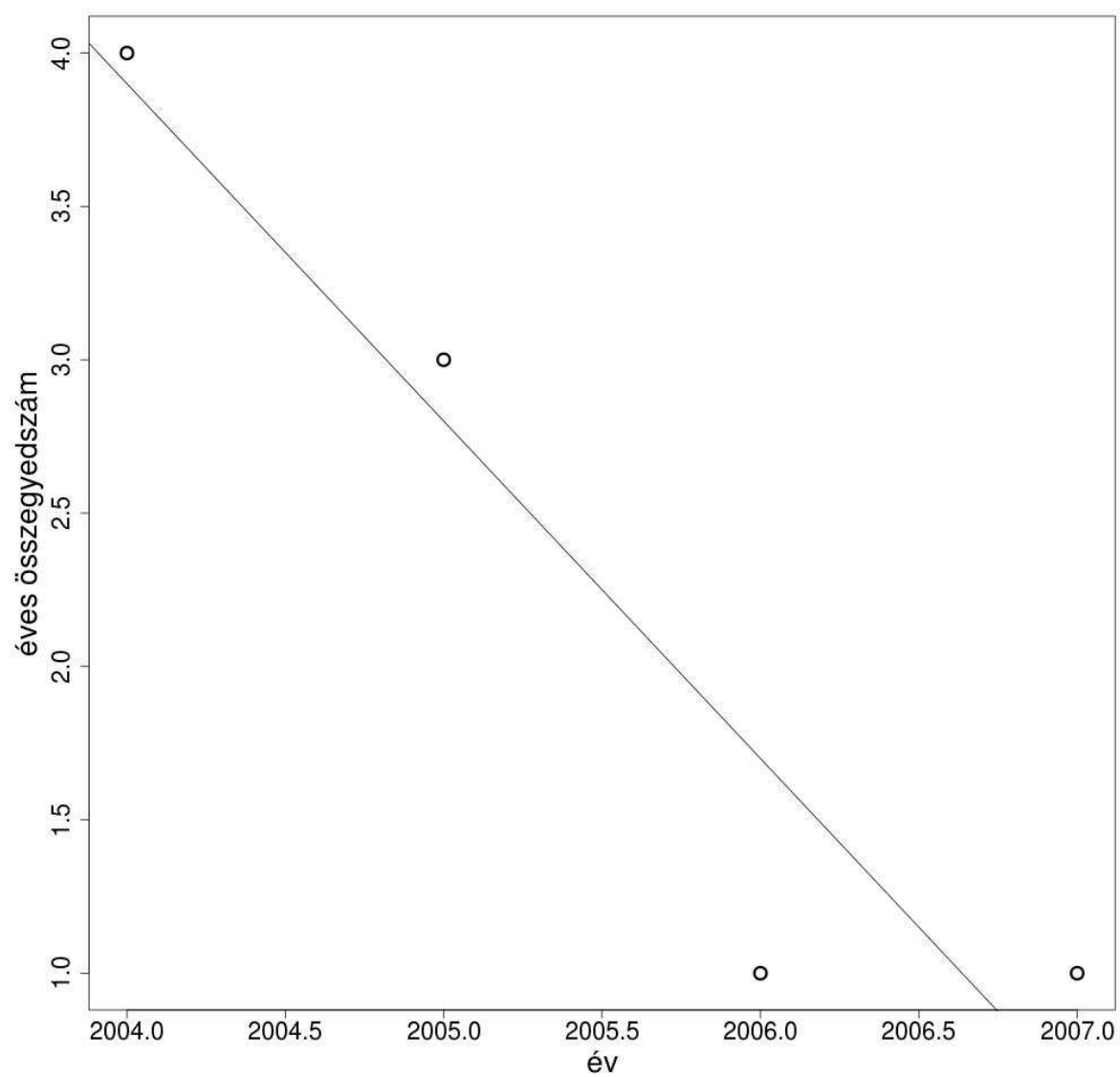
Apodemus sylvaticus, nem-szignifikáns trend: $b=-0.3214$; $p=0.6267$

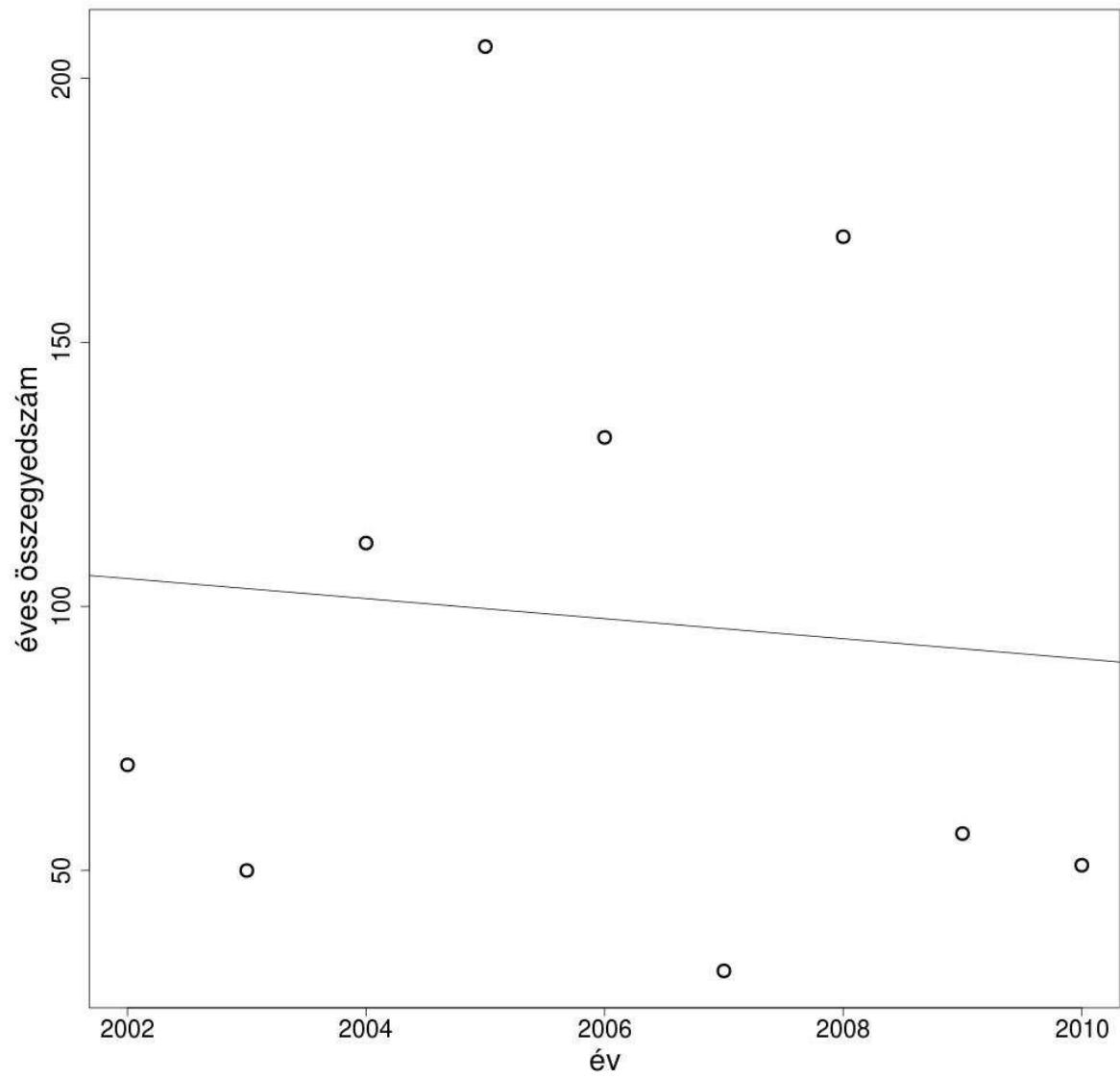
Arvicola terrestris, nem-szignifikáns trend: $b=0.6856$; $p=0.1169$

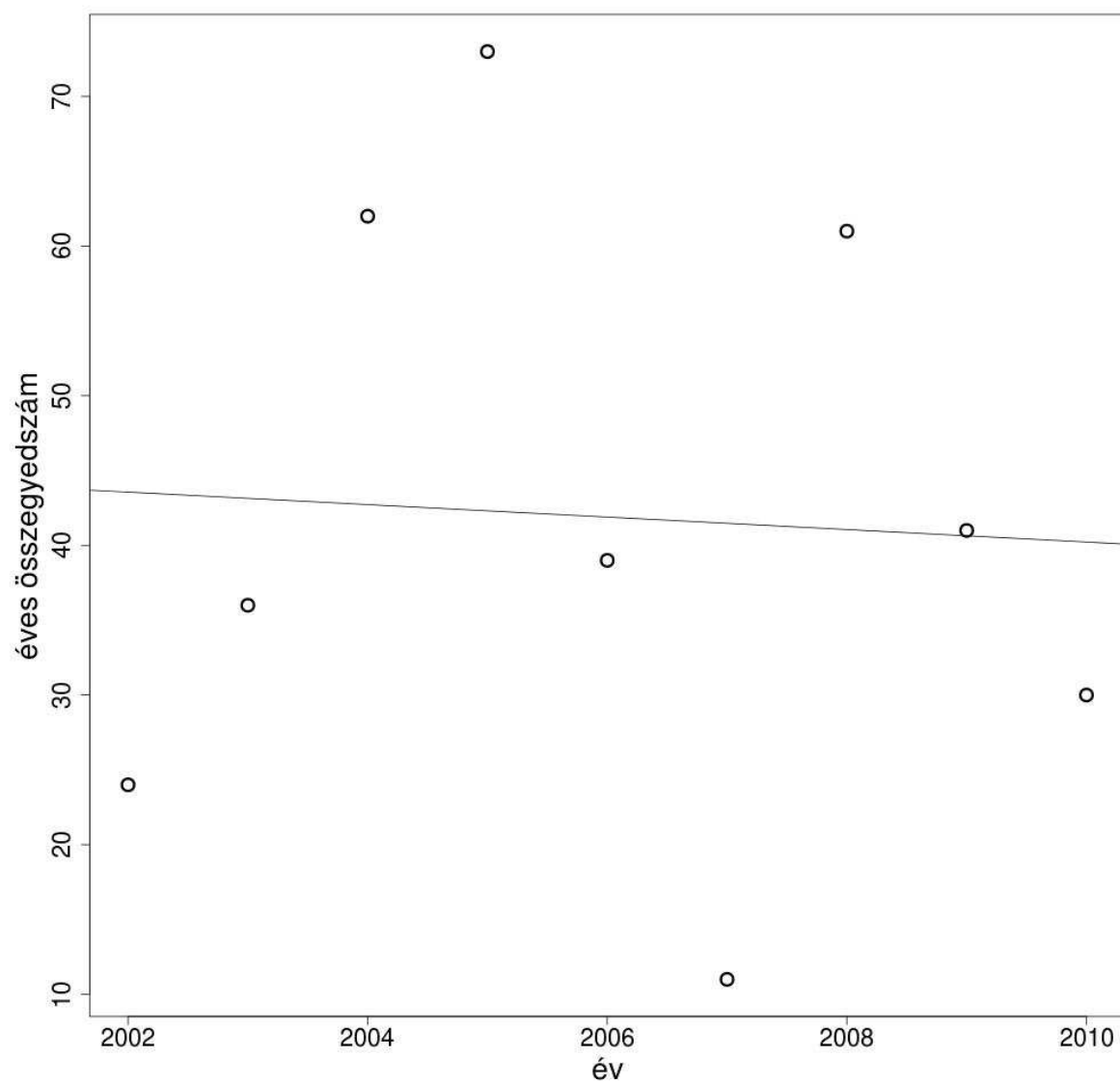
Clethrionomys glareolus, nem-szignifikáns trend: $b=-1.1$; $p=0.0533$

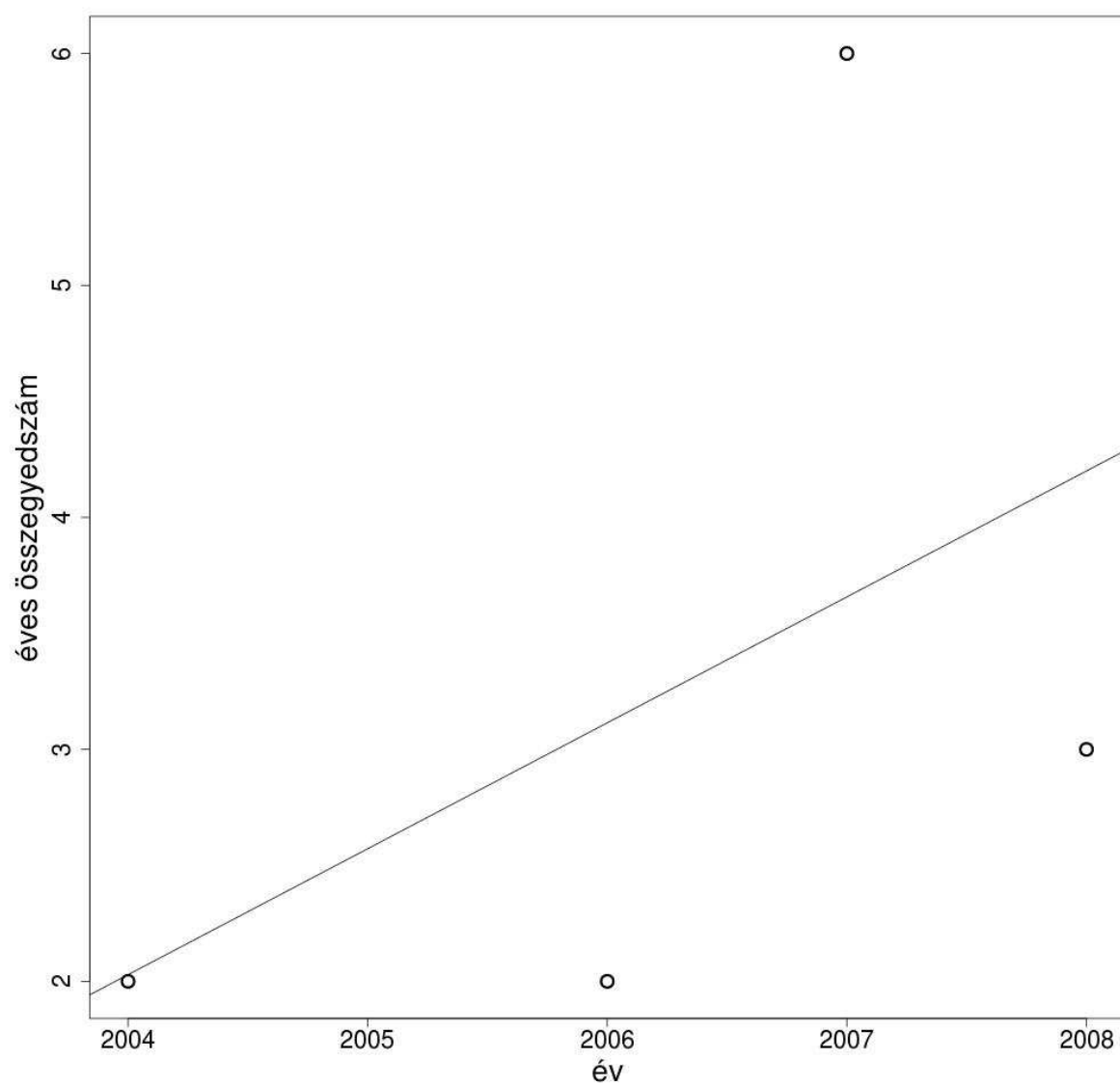
Crocidura leucodon, nem-szignifikáns trend: $b=-1.9$; $p=0.827$

Crocidura suaveolens, nem-szignifikáns trend: $b=-0.4167$; $p=0.884$

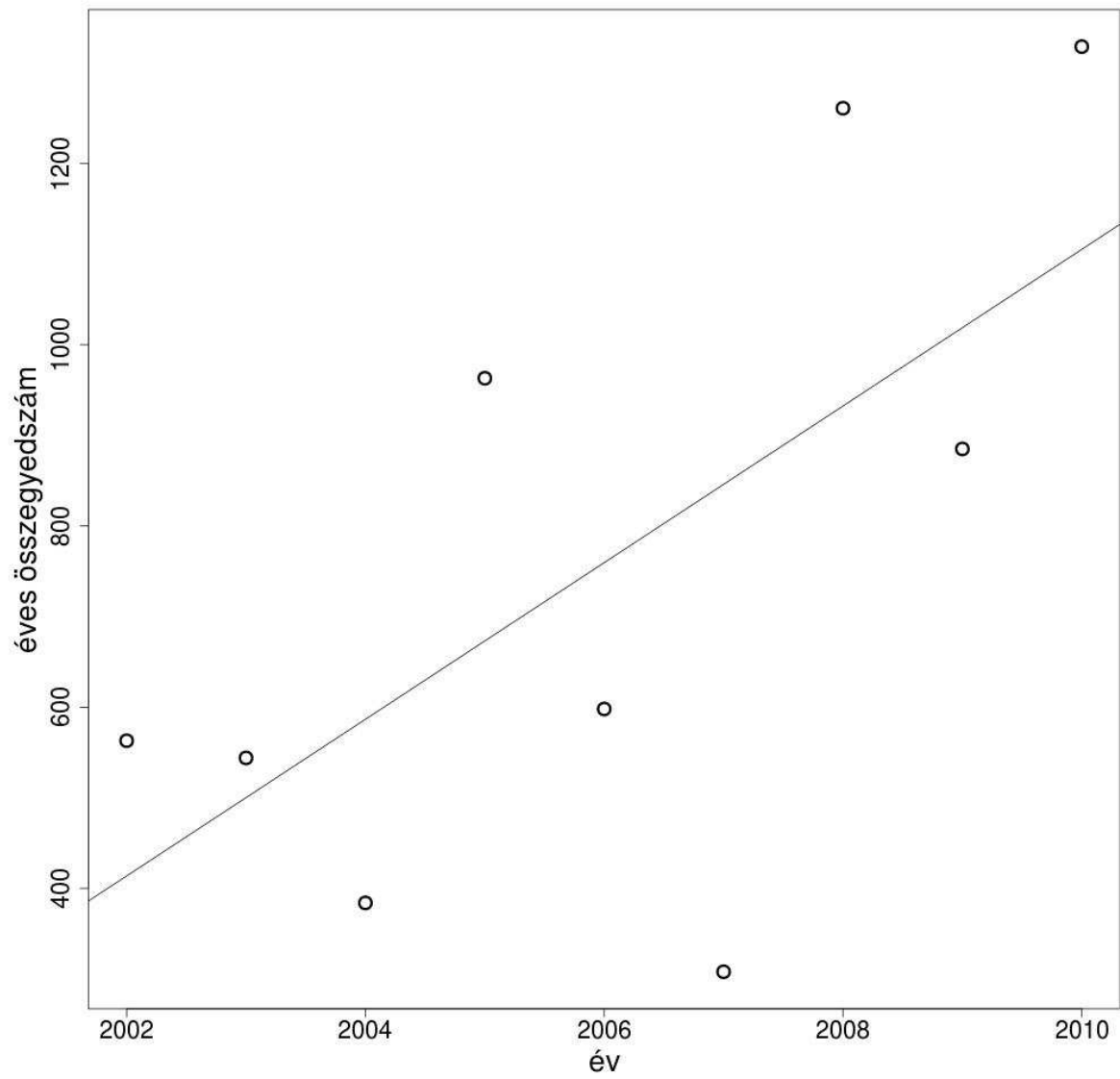

Eptesycus serotinus, nem-szignifikáns trend: $b=0.5429$; $p=0.5102$

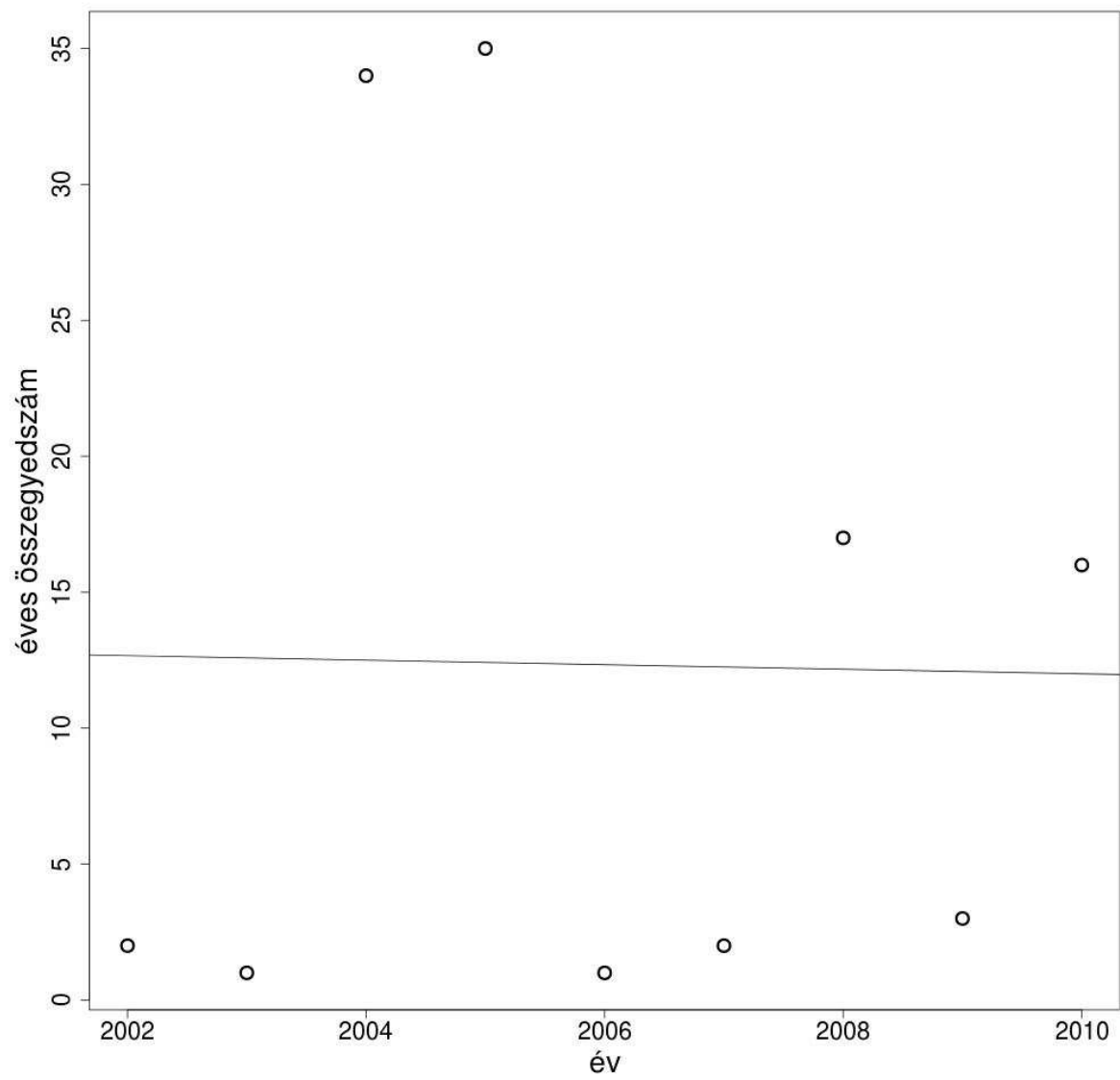

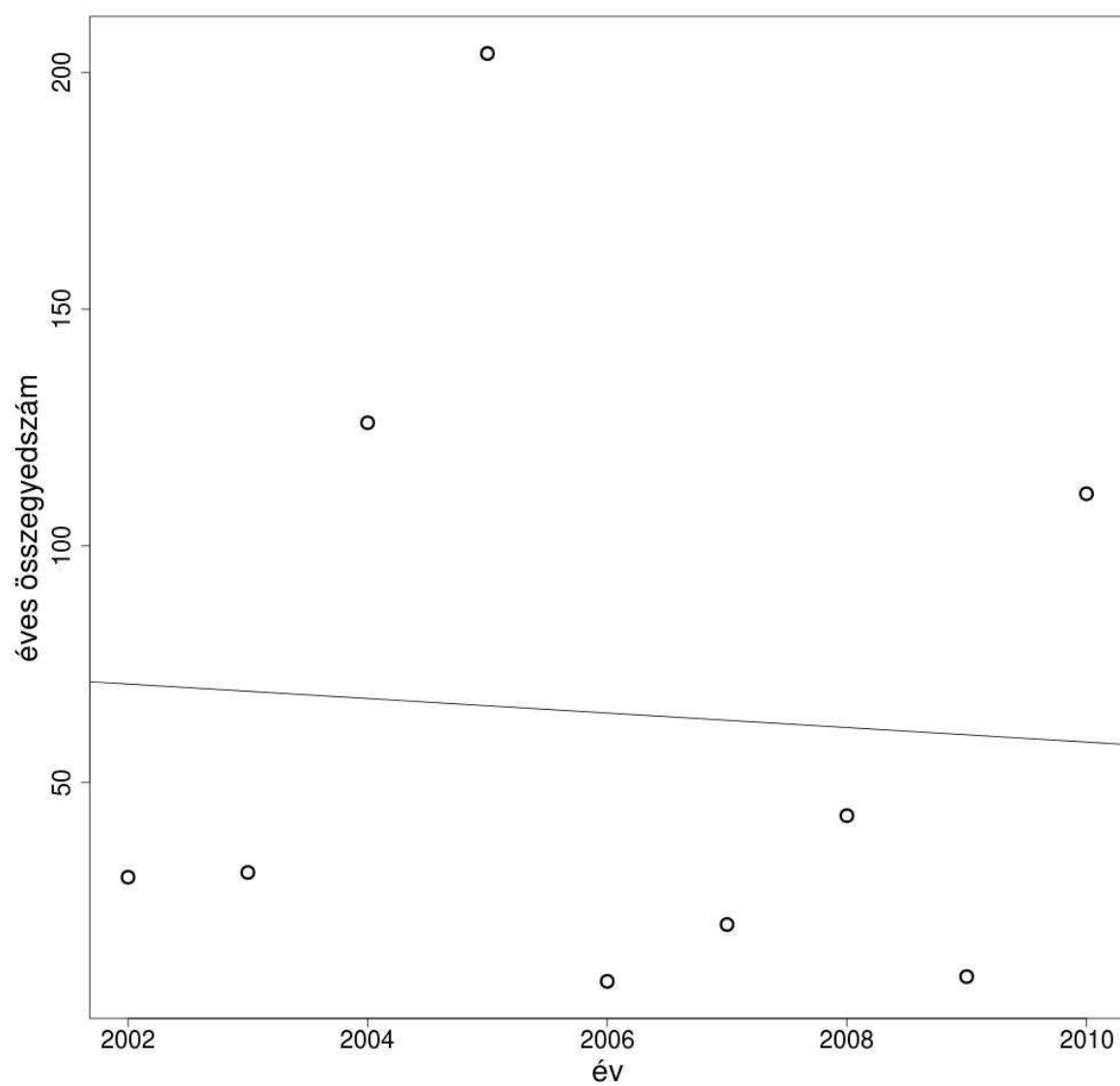
Microtus arvalis, nem-szignifikáns trend: $b=86.4333$; $p=0.0625$

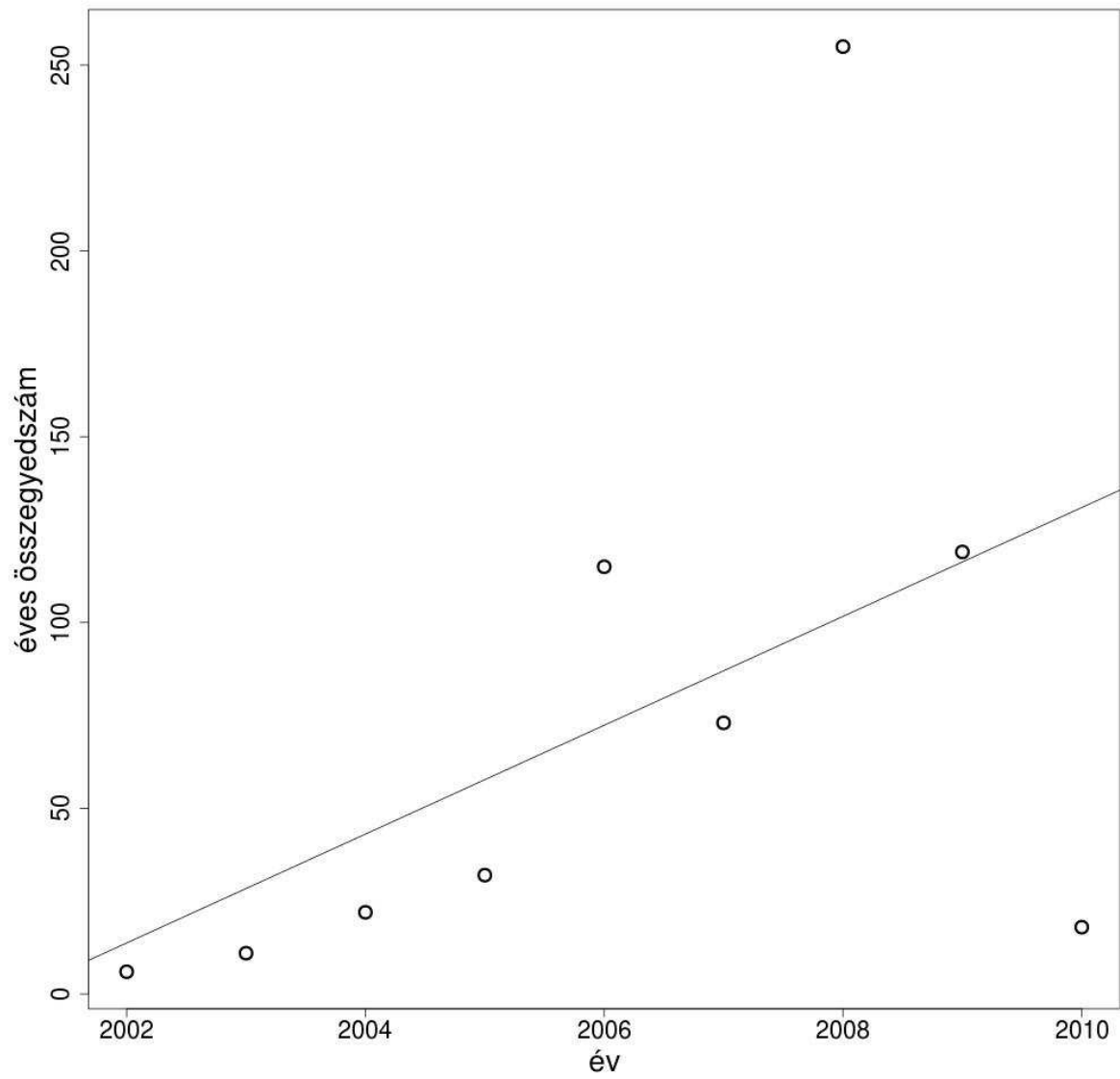
Mus musculus, nem-szignifikáns trend: $b=-0.0833$; $p=0.9669$

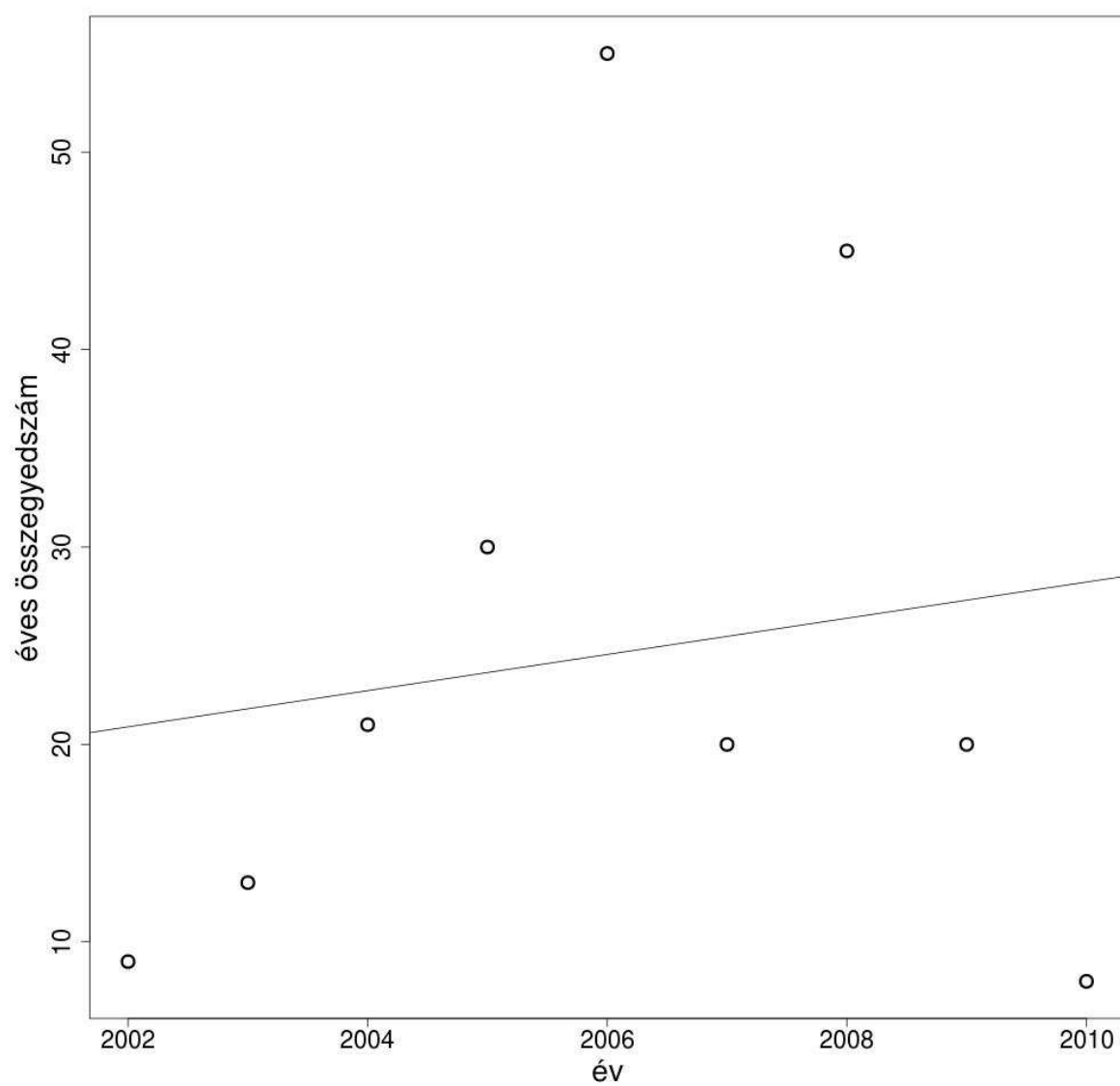
Mus sp., nem-szignifikáns trend: $b=-1.5333$; $p=0.8736$

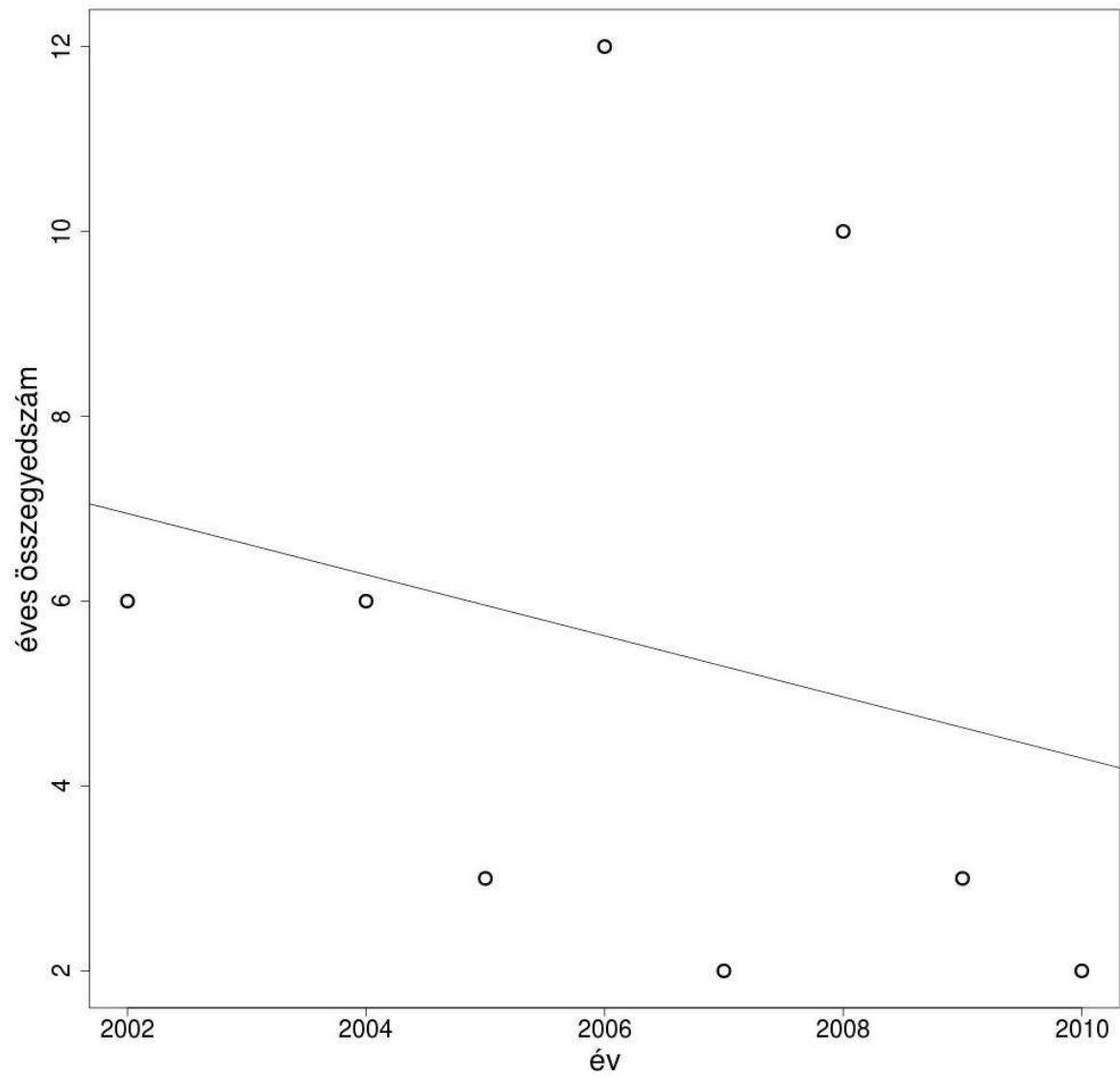
Mus spicilegus, nem-szignifikáns trend: $b=14.65$; $p=0.1759$

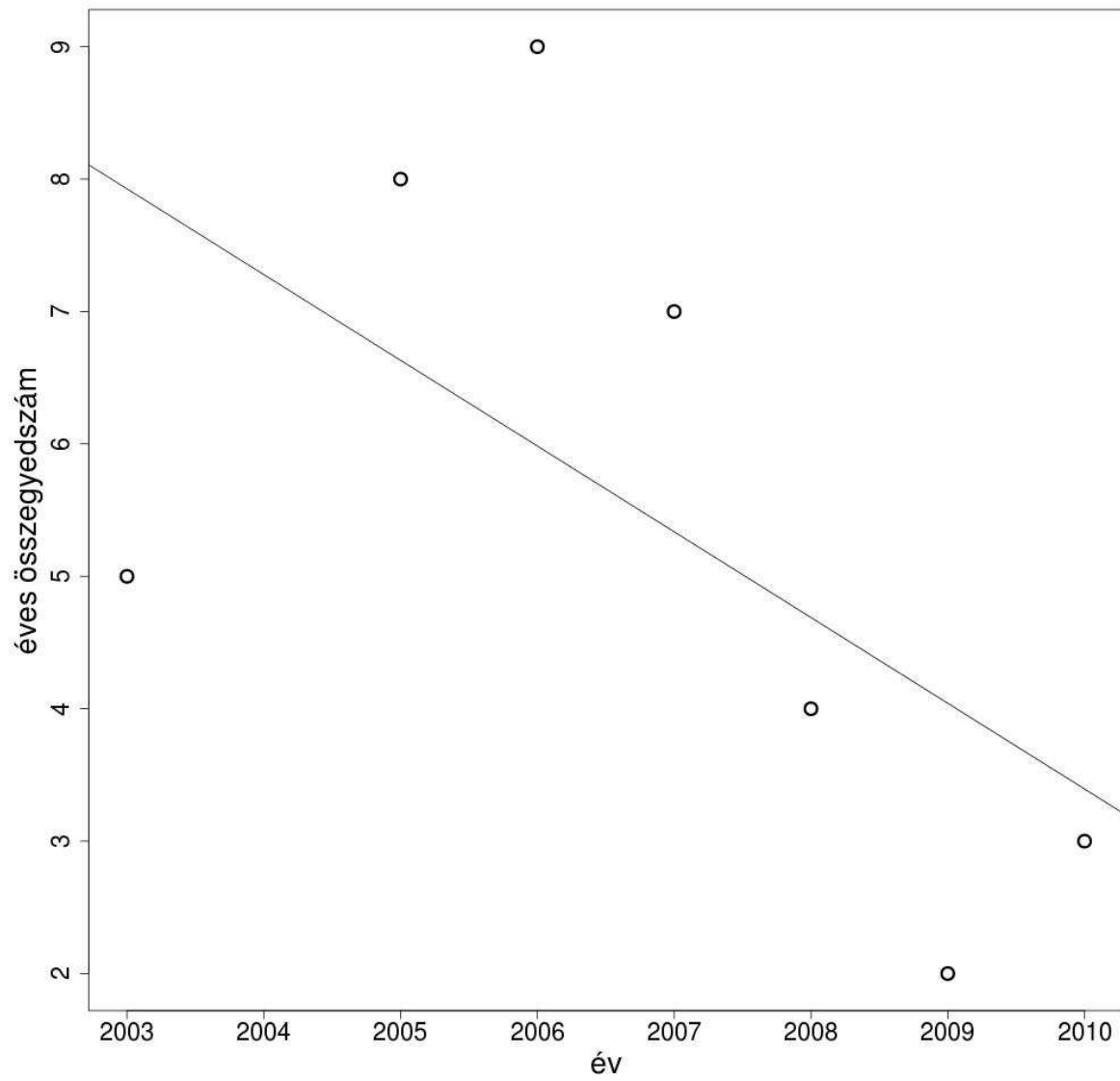
Mycromis minutus, nem-szignifikáns trend: $b=0.9167$; $p=0.689$

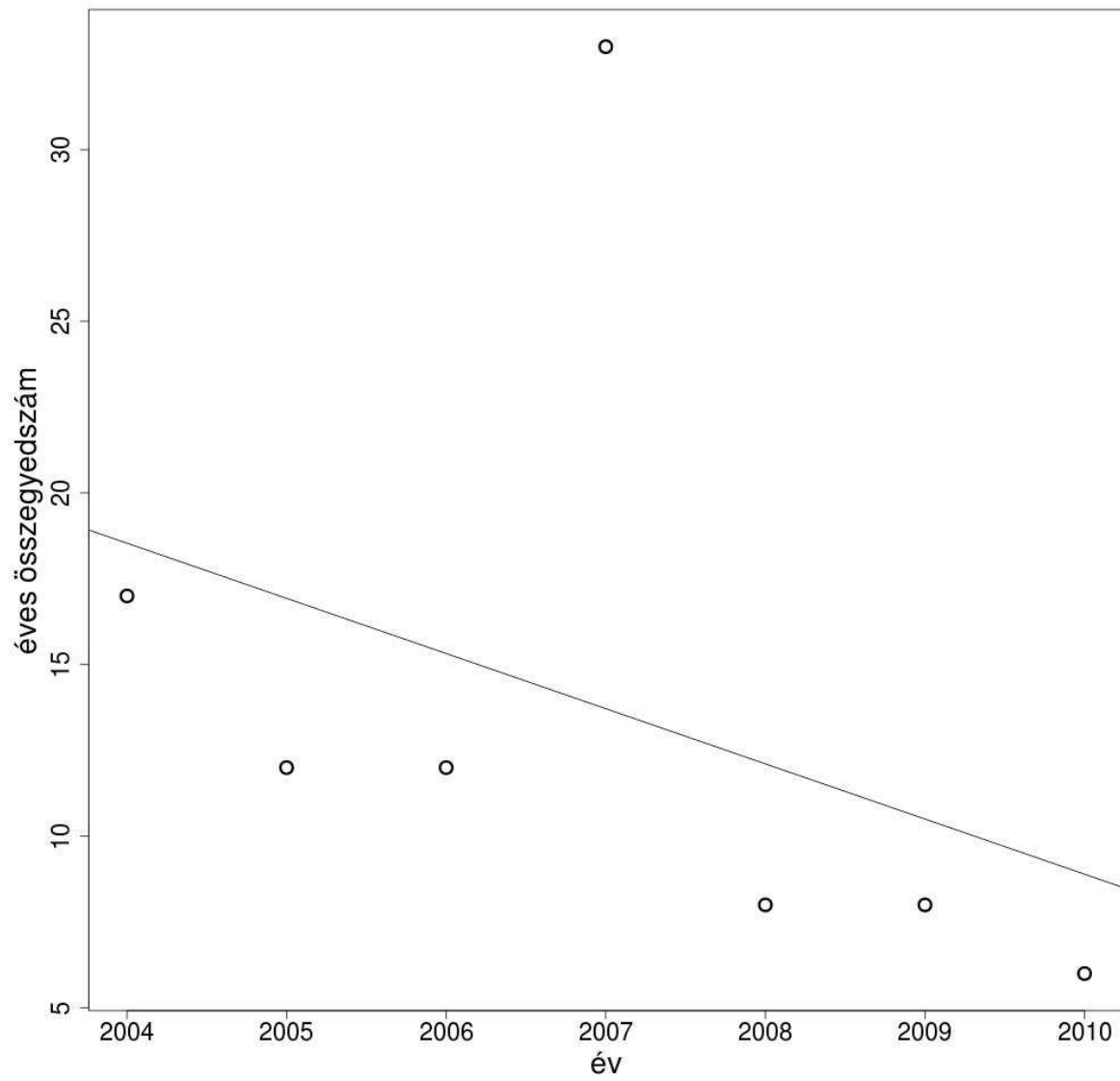
Neomys anomalus, nem-szignifikáns trend: $b=-0.3308$; $p=0.5776$

Passeriformes, nem-szignifikáns trend: $b=-0.6475$; $p=0.1615$

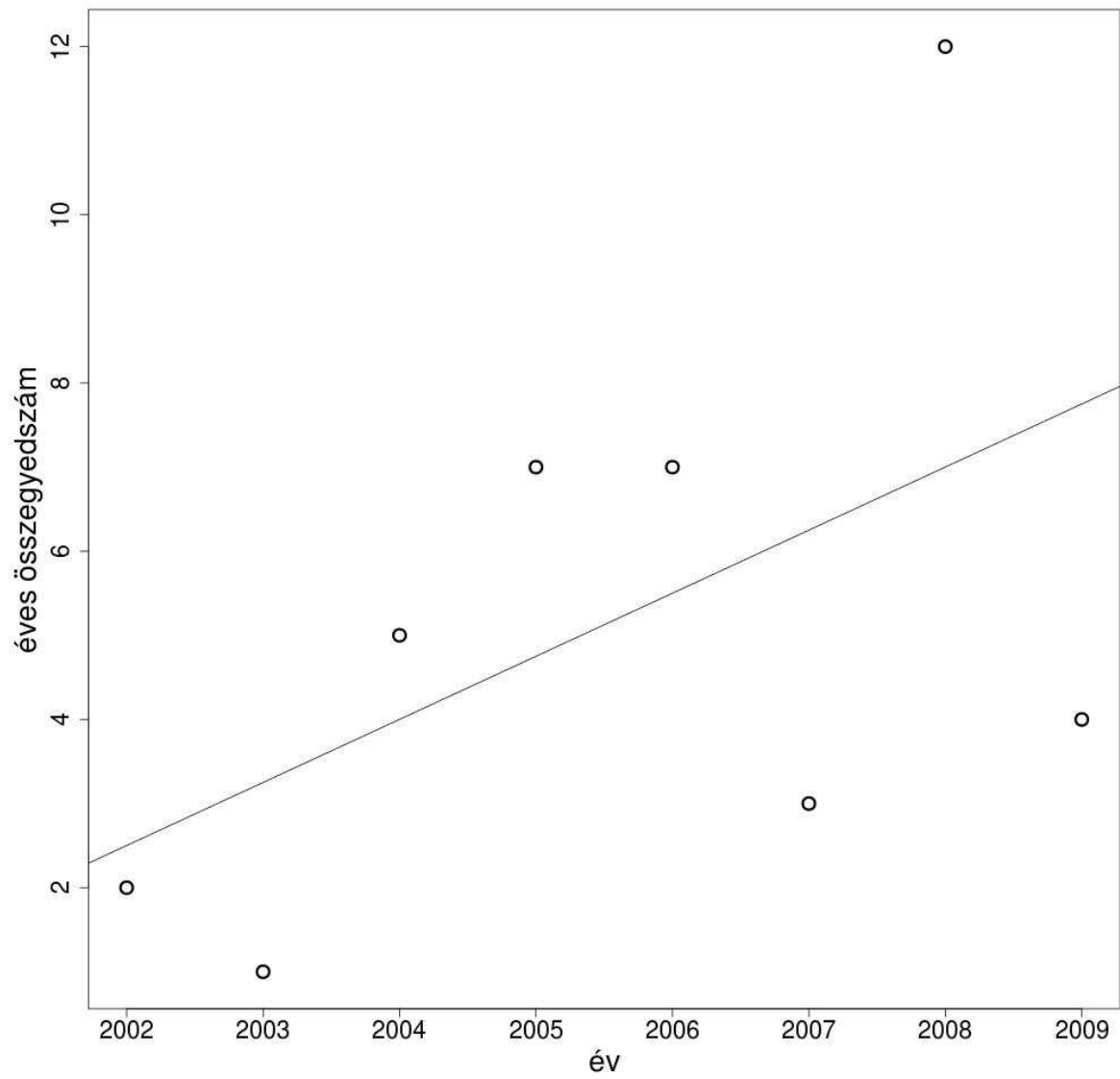

Pitymys subterraneus, nem-szignifikáns trend: $b=-1.6071$; $p=0.4068$

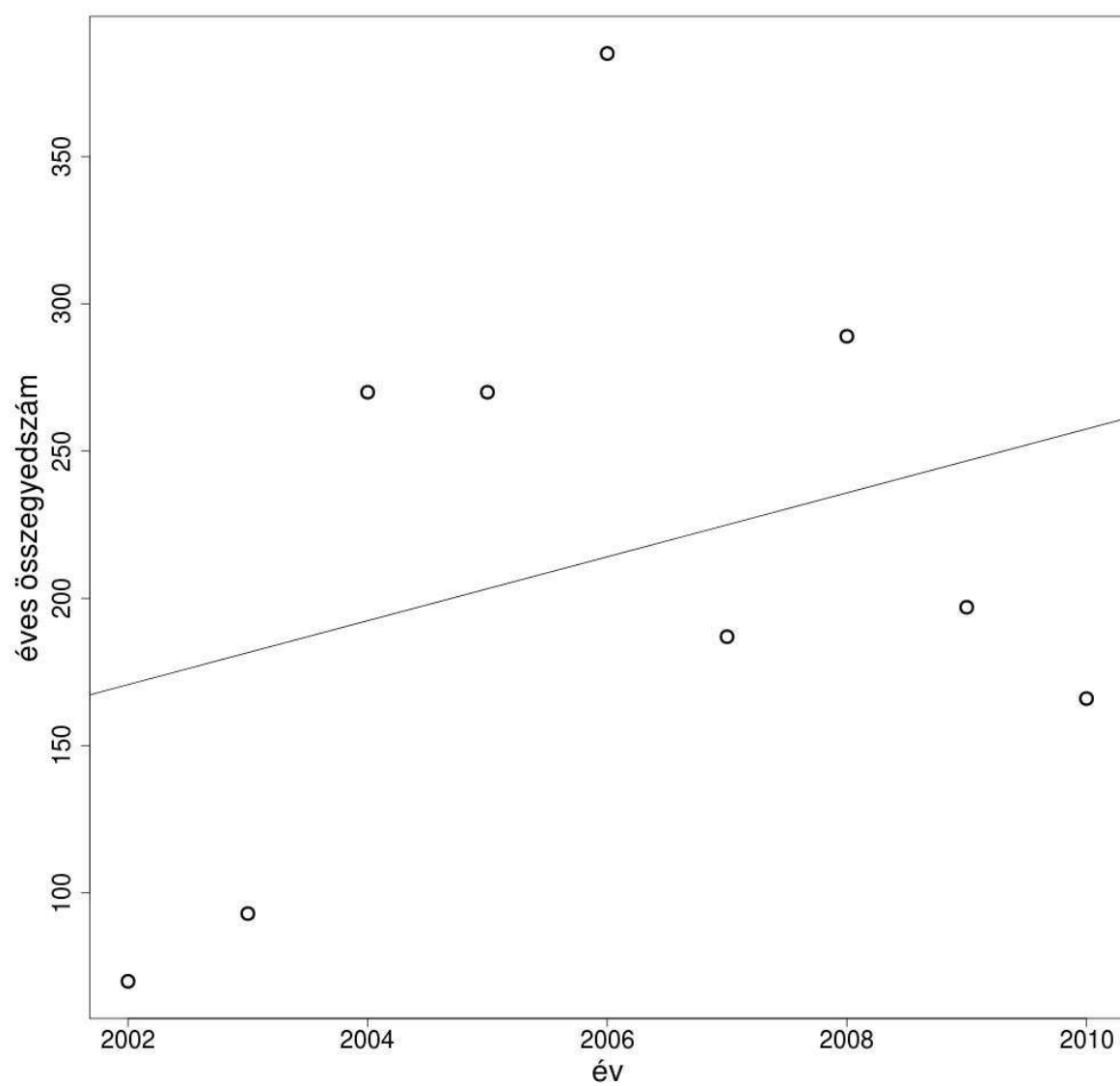

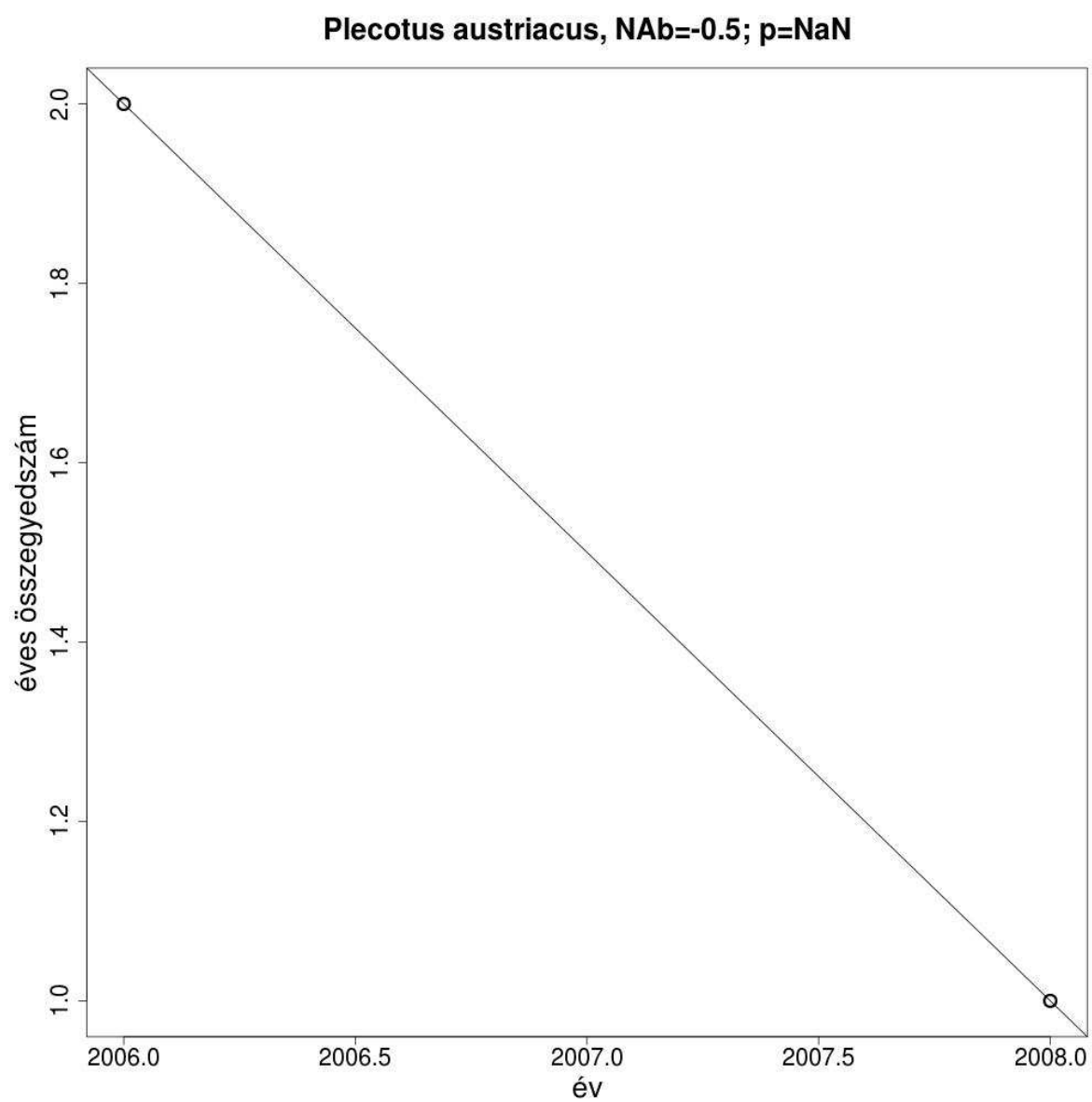

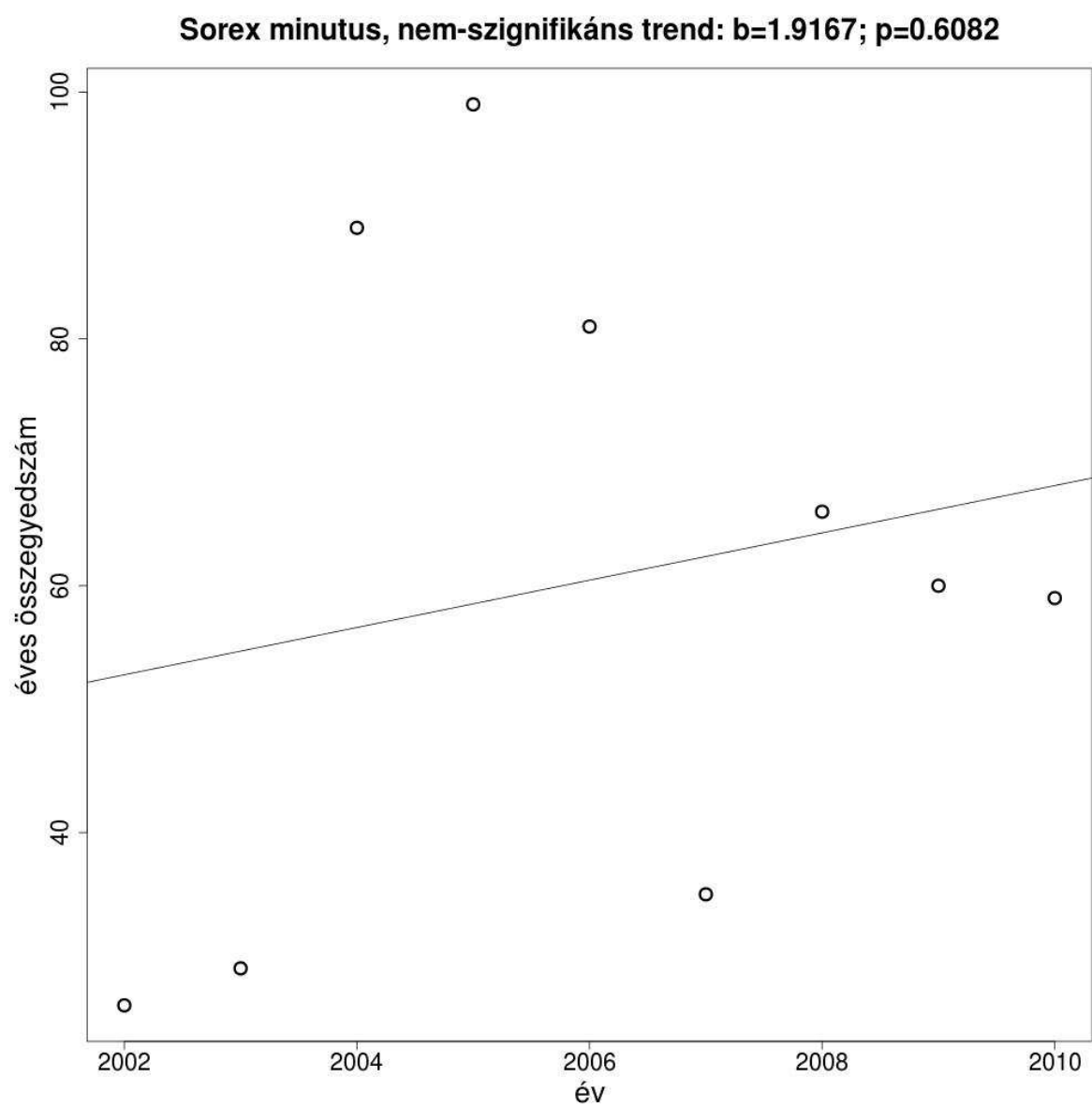
Rattus norvegicus, nem-szignifikáns trend: $b=0.75$; $p=0.185$

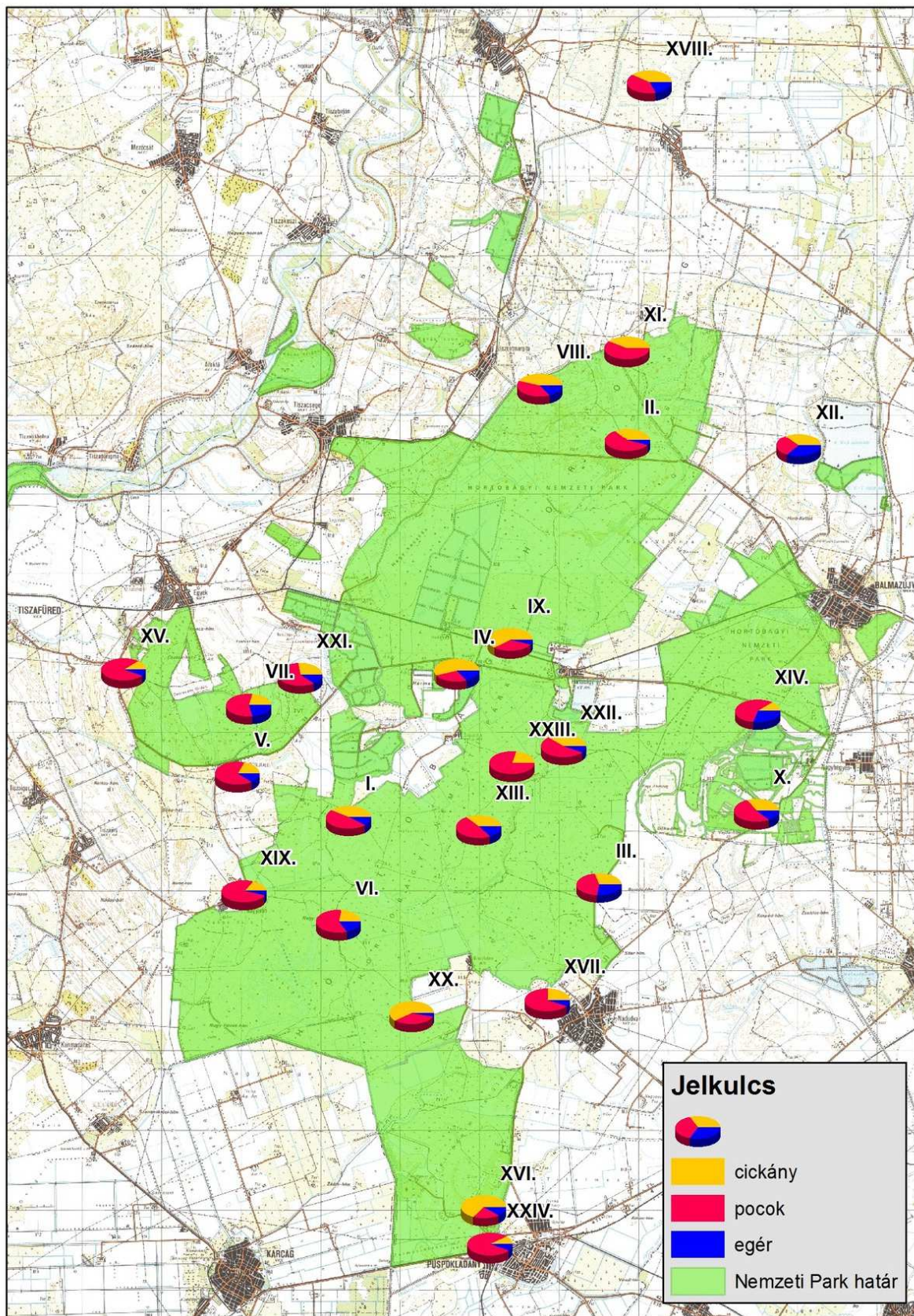
Sorex araneus, nem-szignifikáns trend: $b=10.85$; $p=0.437$

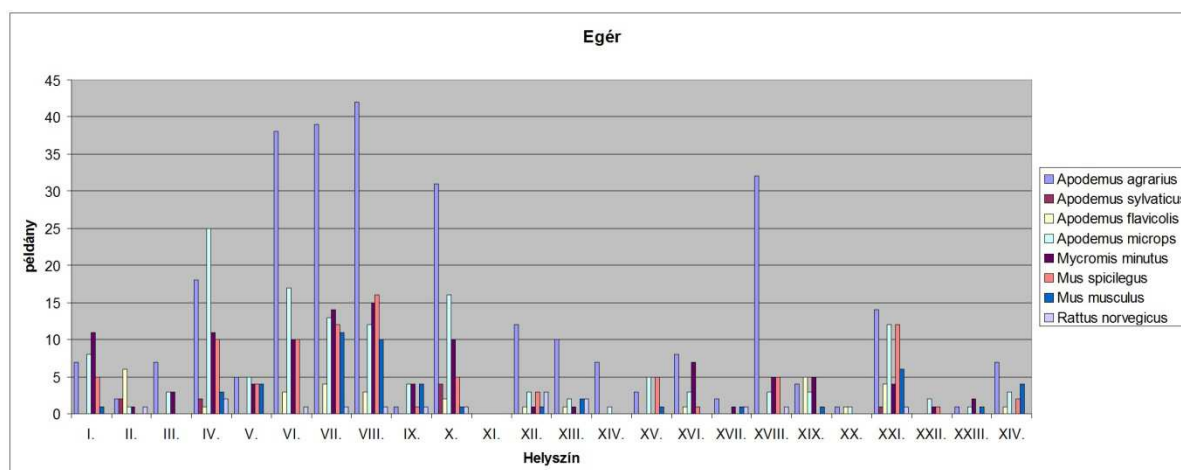

Mintavevő helyszínek térképe

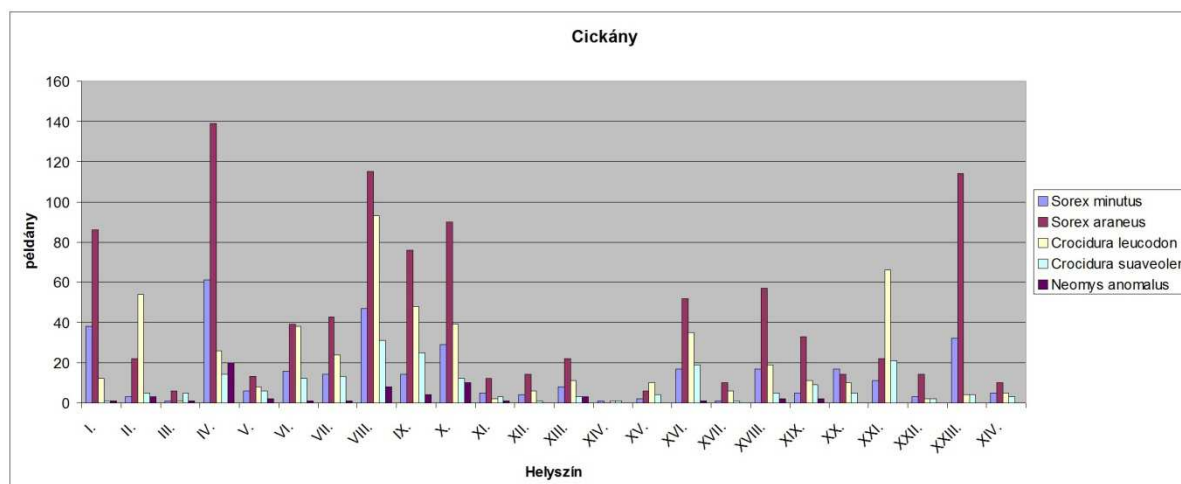

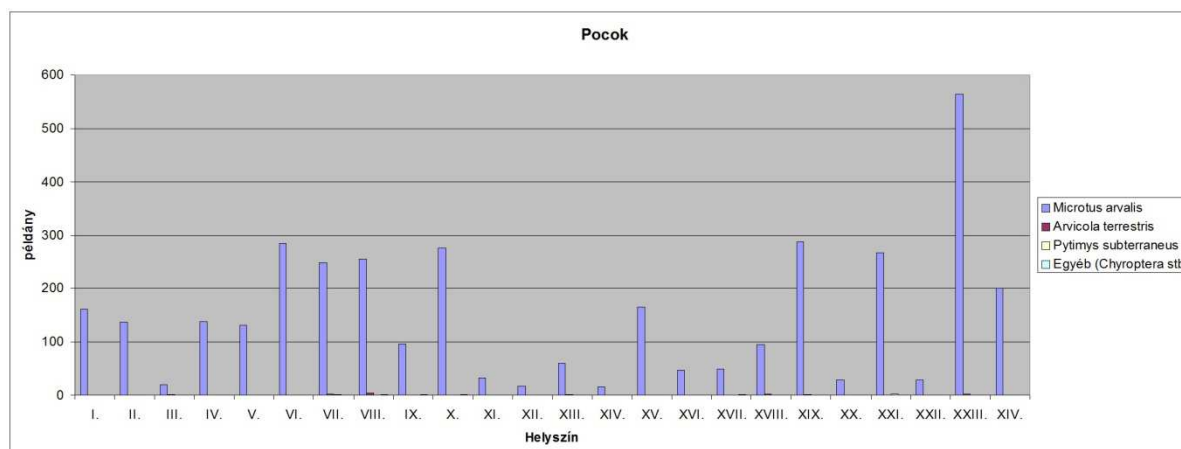
Egér diagram

Cickány diagram

Pocok diagram

Részletes táblázat a mintavető helyek szerint

Fajnév	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.	XIV.	XV.	XVI.	XVII.	XVIII.	XIX.	XX.	XXI.	XXII.	XXIII.	XIV.	Összesen
<i>Sorex minutus</i>	38	3	1	61	6	16	14	47	14	29	5	4	8	1	2	17	1	17	5	17	11	3	32	5	357
<i>Sorex araneus</i>	86	22	6	139	13	39	43	115	76	90	12	14	22	0	6	52	10	57	33	14	22	14	114	10	1009
<i>Crocidura leucodon</i>	12	54	1	26	8	38	24	93	48	39	2	6	11	1	10	35	6	19	11	10	66	2	4	5	531
<i>Crocidura suaveolens</i>	1	5	5	14	6	12	13	31	25	12	3	1	3	1	4	19	1	5	9	5	21	2	4	3	205
<i>Neomys anomalus</i>	1	3	1	20	2	1	1	8	4	10	1	0	3	0	0	1	0	2	2	0	0	0	0	0	60
	138	87	14	260	35	106	95	294	167	180	23	25	47	3	22	124	18	100	60	46	120	21	154	23	
<i>Microtus arvalis</i>	162	137	19	138	132	285	248	255	96	276	32	17	60	16	165	47	50	95	288	29	267	28	564	201	3607
<i>Arvicola terrestris</i>	0	0	1	0	0	0	3	4	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	0	0	0	3	0	15
<i>Pyrrhys subterraneus</i>	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	3
Egyéb (Chytriptera stb.)	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	4
	162	137	20	138	132	285	252	260	97	277	32	17	61	16	165	47	51	97	289	29	269	28	567	201	
<i>Apodemus agrarius</i>	7	2	7	18	5	38	39	42	1	31	0	12	10	7	3	8	2	32	4	1	14	0	1	7	291
<i>Apodemus sylvaticus</i>	0	2	0	2	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	9
<i>Apodemus flavicollis</i>	0	6	0	1	0	3	4	3	0	2	0	1	1	0	0	1	0	0	5	1	4	0	0	1	33
<i>Apodemus microps</i>	8	1	3	25	5	17	13	12	4	16	0	3	2	1	5	3	0	3	3	1	12	2	1	3	141
<i>Myricomys minutus</i>	11	1	3	11	4	10	14	15	4	10	0	1	1	0	0	7	1	5	5	0	4	1	2	0	110
<i>Mus spicilegus</i>	5	0	0	10	4	10	12	16	1	5	0	3	0	0	5	1	0	5	0	0	12	1	0	2	90
<i>Mus musculus</i>	1	0	0	3	4	0	11	10	4	1	0	1	2	0	1	0	1	0	1	0	6	0	1	4	51
<i>Rattus norvegicus</i>	0	1	0	2	0	1	1	1	1	1	0	3	2	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	16
	32	13	13	72	22	79	94	99	15	70	0	24	18	5	14	20	5	46	18	3	54	4	5	17	

Képtáblák

Kisemlős csontok mikroszkópos vizsgálata (Fotó: Dudás Miklós)

Kisemlős koponyák (Fotó: Dudás Miklós)

Szortírozás (Fotó: Dudás Miklós)

Állkapocscsontok (Fotó: Dudás Miklós)

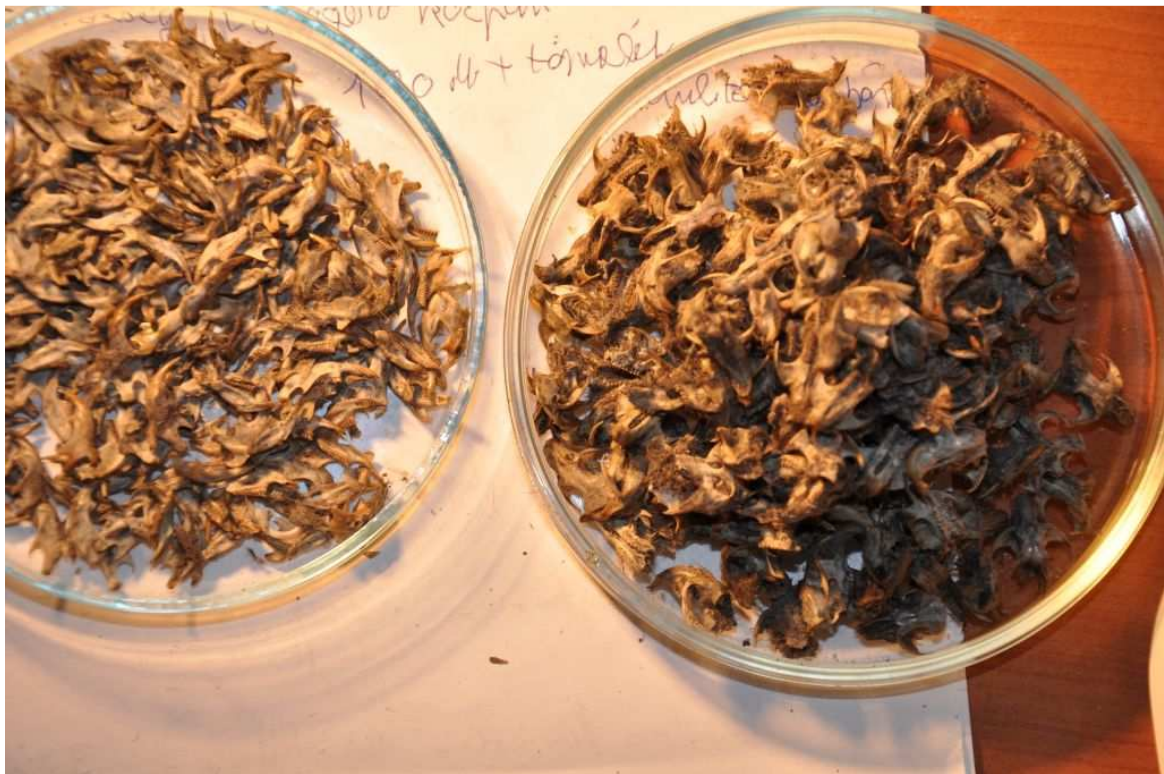

Differens kismílósök koponyái (Fotó: Dudás Miklós)

Vizsgálándó csontok rendszerezése (Fotó: Dudás Miklós)

Kategorizálás (Fotó: Dudás Miklós)

Bagolyköpek előkészítése (Fotó: Dudás Miklós)

Felhasznált irodalom

Ács A.: A bagolyköpet vizsgálatok alapjai MME Zalai Helyi Csoportjának Kiadója (Zalaegerszeg 1985.)

Horváth Gy.: Bagolyköpet-vizsgálatokra alapozott kisemlős monitorozás 2004. (Pécs 2005. zárójelentés)

Schmidt E.: Bagolyköpet vizsgálatok Magyar Madártani Intézet Kiadványa (Budapest 1967.)

Zörényi M.: A bagolyköpetekből várható hazai emlősfajok határozókulcsa Babits-Füzetek 1. 1990.